

STENOGRAMA
ședinței Senatului din 3 iunie 2026

SUMAR

1.	Aprobarea ordinii de zi și a programului de lucru.	3
2.	Aprobarea programului de lucru al Senatului pentru perioada 8 – 13 iunie 2026.	4
3.	Dezbaterea Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.189/1999 privind exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni. (L284/2026) (Votul final se va da într-o ședință viitoare.)	9
4.	Dezbaterea Propunerii legislative pentru modificarea art.156 alin.(4) din Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență. (L300/2026) (Votul final se va da într-o ședință viitoare.)	10
5.	Dezbaterea Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.360/2023 privind sistemul public de pensii. (L298/2026) (Votul final se va da într-o ședință viitoare.)	12
6.	Dezbaterea și respingerea Legii pentru completarea Legii nr.267/2008 privind unele măsuri speciale pentru reglementarea avansului rest de justificat și pentru efectuarea recepției în fază unică a lucrărilor de construcții și a instalațiilor aferente acestora la obiectivul de investiții Palatul Parlamentului, precum și pentru reglementarea unor măsuri cu privire la administrarea imobilului „Palatul Parlamentului”. (L153/2025) (Reexaminare ca urmare a deciziei Curții Constituționale.)	16-17; 54-58
7.	Dezbaterea și respingerea Propunerii legislative pentru desființarea Academiei Oamenilor de Știință din România și pentru abrogarea Legii nr.31/2007 privind reorganizarea și funcționarea Academiei Oamenilor de Știință din România. (L279/2026)	18-24; 54-58
8.	Dezbaterea și respingerea Propunerii legislative pentru desființarea Academiei de Științe Tehnice din România și pentru abrogarea Legii nr.230/2008 privind înființarea și funcționarea Academiei de Științe Tehnice din România. (L281/2026)	24-29; 54-58

9.	Dezbaterea și respingerea Propunerii legislative pentru desființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru abrogarea Legii nr.556/2004 privind înființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989. (L282/2026)	29-31; 54-58
10.	Dezbaterea și respingerea Propunerii legislative pentru desființarea Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului și pentru abrogarea Legii nr.117/2017 privind înființarea Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului. (L277/2026)	31-39; 54-58
11.	Dezbaterea și respingerea Propunerii legislative pentru desființarea Institutului Român pentru Drepturile Omului și pentru abrogarea Legii nr.9/1991 privind înființarea Institutului Român pentru Drepturile Omului. (L278/2026)	39-49; 54-58
12.	Dezbaterea și adoptarea Propunerii legislative privind reglementarea parteneriatelor comunitare pentru susținerea agriculturii țărănești (ASC – Agricultura Susținută de Comunitate) și completarea Legii nr.321/2009 privind comercializarea produselor alimentare. (L301/2026)	49-51; 54-58
13.	Dezbaterea și adoptarea Proiectului de hotărâre referitoare la Propunerea de Decizie a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Deciziei (UE) 2015/1814 în ceea ce privește încetarea invalidării certificatelor din rezerva pentru stabilitatea pieței – COM(2026) 153 final.	52-54; 54-58
14.	Întrebări, interpelări și răspunsuri.	58
15.	Declarații politice.	58

S T E N O G R A M A
ședinței Senatului din 3 iunie 2026

Ședința a început la ora 10.12.

Lucrările ședinței au fost conduse de domnul Mihai Coteș, vicepreședinte al Senatului, asistat de doamna Doina-Elena Federovici și domnul Cristian Ghinea, secretari ai Senatului.

Domnul Mihai Coteș:

Bună dimineața, stimați colegi!

Doamnelor și domnilor senatori,

Declar deschisă ședința plenului Senatului de astăzi, 3 iunie 2026, și vă anunț că, din totalul de 134 de senatori, până în acest moment și-au înregistrat prezența la lucrări un număr de 78 de senatori.

Ședința este condusă de Mihai Coteș, vicepreședinte al Senatului, asistat de doamna senator Doina-Elena Federovici și domnul senator Cristian Ghinea, secretari ai Senatului.

Ordinea de zi pentru ședința plenului de astăzi a fost distribuită.

Dacă sunt comentarii pe ordinea de zi, vă rog.

Nu sunt.

Vă supun la vot ordinea de zi.

Vă rog să votați.

Microfonul în sală, vă rog.

Domnul Constantin-Ciprian Iacob:

Iacob... (*Microfon întrerupt.*)

Domnul Dumitru Spau:

Spau – pentru. (*Discuții.*)

Domnul Daniel-Paul-Romeo Gheorghe:

Paul Gheorghe – pentru. (*Discuții.*)

Domnul Kovács Maté:

Kovács – pentru. (*Discuții.*)

Domnul Mihai Coteș:

Vă rog să vă introduceți cartelele, stimați colegi, în console și să...

Trebuie să repetăm votul, vă rog frumos. (*Discuții.*)

Stimați colegi, repetăm votul, vă rog să votați.

Ordinea de zi, vă rog – vot.

Domnul Constantin-Ciprian Iacob:

Iacob – pentru.

Domnul Dumitru Spau:

Spau – pentru.

Domnul Kovács Maté:

Kovács – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

82 de voturi pentru.

Ordinea de zi a fost aprobată.

Programul de lucru, stabilit de Biroul permanent al Senatului și Comitetul liderilor grupurilor parlamentare, este următorul: ora 10.00 – lucrări în plenul Senatului: dezbaterile inițiativelor legislative înscrise pe ordinea de zi, vot final, întrebări, interpelări, răspunsuri, declarații politice.

Sunt intervenții în legătură cu programul?

Nu sunt.

Vă supun la vot programul de lucru.

Vă rog să votați.

Microfonul în sală, vă rog.

Domnul Constantin-Ciprian Iacob:

Iacob – pentru.

Domnul Dumitru Spau:

Spau – pentru.

Domnul Kovács Maté:

Kovács – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

80 pentru.

Programul de lucru a fost aprobat.

*

Pentru săptămâna viitoare, Biroul permanent vă propune următorul proiect de program de lucru, astfel cum a fost aprobat de Comitetul liderilor, așa cum îl aveți și pe site-ul Senatului:

- luni, 8 iunie – program normal;
- marți, 9 iunie, miercuri, 10 iunie, joi – lucrări în comisii;
- vineri și sâmbătă – activități în circumscripțiile electorale.

Dacă sunt intervenții pe programul de lucru, vă rog.

Nu sunt.

Vă supun la vot programul de săptămâna viitoare.

Vă rog să votați.

Microfonul în sală.

Domnul Constantin-Ciprian Iacob:

Iacob – pentru.

Domnul Dumitru Spau:

Spau – pentru.

Domnul Kovács Maté:

Kovács – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

Colegii fără cartele, vă rog.

Colegii fără cartele...

Domnul Dumitru Spau:

Spau – pentru.

Domnul Constantin-Ciprian Iacob:

Iacob – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

79 de voturi pentru.

Programul de lucru pentru perioada 8 – 13 iunie a fost aprobat.

Îl invit la microfon pe domnul senator Titus Corlățean.

Vă rog.

Domnul Titus Corlățean:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Stimate colege,

Stimați colegi,

Vă propun o scurtă declarație, pentru a marca o zi importantă pentru națiunea română.

Măine este 4 iunie și marcăm, potrivit prevederilor unei legi, Legea nr.256 din 18 noiembrie 2020 – și am avut onoarea să fiu inițiatorul acestei legi –, Ziua Tratatului de la Trianon în România.

Este o zi importantă pentru națiunea română din foarte multe puncte de vedere.

Este un document politic și juridic de o importanță deosebită pentru națiunea noastră, pentru că Tratatul de pace de la Trianon, încheiat între cele 16 puteri aliate și învingătoare în Primul Război Mondial și Ungaria a permis, pe de o parte, recunoașterea internațională a deciziei istorice a românilor

din Transilvania, de la 1 decembrie 1918, de a se uni cu patria-mamă, cu România, dar, în același timp, a permis consacarea, confirmarea drepturilor politice și civile pentru românii care constituiau populația majoritară în Transilvania, drepturi pe care nu le-au avut sub dualitatea austro-ungară. Și n-am să intru în toate detaliile.

Este un moment astral, care a fost rezultatul contribuției excepționale a armatei române, în primul rând, în Primul Război Mondial: 850 000 de soldați, ofițeri, subofițeri români care au căzut în Marele Război.

A fost și rezultatul unui efort politico-diplomatic, pe care Brătianu, delegația română la Congresul de pace de la Versailles, Titulescu și Ion Cantacuzino, ulterior și Alex Vaida-Voevod, cel care a condus, în partea a doua, delegația României la Congresul de pace de la Versailles...

Dar a fost și rezultatul unei conjuncturi internaționale, în care un mare președinte al Statelor Unite, Woodrow Wilson, a fost cel care a propus, la 8 decembrie 1918, în Congresul Statelor Unite, 14 puncte, care să permită reconfigurarea, reconstrucția Europei după Primul Război Mondial. Cel de-al 11-lea, cel care consacra dreptul naționalităților la autodeterminare, a permis, odată cu dezmembrarea imperiului, apariția Cehoslovaciei, Regatului Sârbilor, Croaților și Slovenilor, Austriei ca stat distinct, Ungariei ca stat distinct, dar și consacarea unificării României cu Transilvania.

Este o lege pe care am dorit să o marchez din câteva considerente și a trebuit să duc o luptă foarte serioasă la acel moment. Și, am explicat la acel moment, nu este o lege împotriva cuiva și nu este o lege împotriva unei minorități naționale, cu atât mai puțin a minorității maghiare din România. Este însă o lege necesară pentru simbolistica și pentru conștientizarea importanței acestei zile, mai ales pentru generațiile care vin și care sunt, din păcate, prea puțin sensibile la anumite simboluri și sacrificii extraordinare pe care națiunea română le-a făcut.

Dar a fost o lege necesară și datorită unui tip de acțiune politico-diplomatică și unei retorici revanșarde care a venit din partea unor actori politici de la Budapesta. În 2010, la Budapesta, Guvernul Fidesz împreună cu partidul extremist Jobbik au adoptat două legi extrem de delicate, din punctul nostru de vedere. Prima viza marcarea așa-numitei „tragedii” de la Trianon, din perspectiva lor, cu aspecte revanșarde și cu stabilirea unui obiectiv – prin lege, subliniez, nu declarații politice –, prin lege: reunificarea națiunii maghiare în Bazinul Carpatic. Vorbim de lucruri foarte serioase și, în general, în relații externe, dacă taci și se aude numai vocea celuilalt, riști să ai de pierdut. A fost o lege necesară pentru a marca această simbolistică.

Legea stabilește anumite măsuri, începând cu arborarea drapelului național, cu intonarea imnului de stat, conferințe științifice, simpozioane, pentru a spune generațiilor care vin de ce este importantă ziua de 4 iunie, care a fost concepută, prin Tratatul de pace de la Trianon, până la urmă, cel

puțin în ce privește frontiera dintre România și Ungaria, pentru a permite o națiune reîntregită, dar care să fie o patrie primitoare și pentru cei care au ales, în baza Tratatului de la Trianon, să dobândească cetățenia română, să abandoneze cetățenia fostului imperiu și, eventual, cetățenia statului nou Ungaria. Această patrie este o patrie primitoare pentru toți cei care se nasc pe acest teritoriu, indiferent de apartenența la etnia majoritară sau minoritară.

Voiam să marcăm această zi, este importantă pentru istoria națiunii române. 4 iunie trebuie marcată de instituțiile statului român și aștept cu mare interes, mâine, să văd cum instituțiile statului român, începând cu Ministerul Apărării, marchează această zi, așa cum le-am cerut prin interpelări și așa cum mi-au răspuns.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Domnule senator Chelaru Mircea, vă rog.

Domnul Mircea Chelaru:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

O uvertură excelentă a acestei zile.

Dar așa putea completa cu un proverb francez: *Le malheur des uns fait le bonheur des autres*. Nu se pune problema din această perspectivă. Scoatem în evidență că 4 iunie este actul de naștere a statului național unitar român, pentru că la 1 decembrie, așa cum am spus-o de fiecare dată, a fost nașterea, a fost voința prin care națiunea română în întregul său, având conștiința și vocația unității, nu numai de spirit și conștiință, ci și a teritorialității, această teritorialitate *de jure hereditariae*, care a suferit atât de multe suferințe, adică... repet chiar cuvântul tautologic... în decursul istoriei, iată că se întâmplă o minune. Și o minune nu vine doar de la sine, de la Dumnezeu, ci prin jertfa și sacrificiul aceluia care și-au urmărit acest destin.

Este o recunoaștere a realității istorice, dragii mei. Și să nu uităm că actul de naștere a fost semnat de cei trei mari corifei ai universalității de atunci, atât de Georges Clemenceau, de George Lloyd, de inclusiv Woodrow Wilson, ceea ce înseamnă că avem, la ora actuală, această legitimitate absolută. Și, dragă Titus, indiferent care ne sunt contestatarii, noi avem suficientă legitimitate istorică, juridică, internațională, dar mai ales în ceea ce înseamnă dreptul acesta, pe care îl repet în fața dumneavoastră, *de jure hereditariae* asupra teritoriilor ancestrale. Este consacrarea statului național.

Și vreau să spun că nu exista 4 iunie dacă armata română n-ar fi zdrobit revoluția bolșevică din Budapesta lui Béla Kun. N-ar fi existat un 4 iunie dacă sub comanda generalului sau feldmareșalului Boeru, Ioan Boeru, nu s-ar fi nimicit, prin forțele armate ale celor 60 000 de militari cantonați la

Viena, revoluția bolșevică din Viena și revoluția bolșevică din Praga. N-ar fi existat acest drept al Europei Centrale de a supraviețui revoluției exportate de Troțki și Lenin. Iată că universalismul și vocația de libertate a României, prin baionetele armatei române de la acea vreme, s-au impus în centrul Europei și bolșevismul de tip stepă asiatică a ferit Europa de așa ceva.

Știu că pentru unii este greu de digerat acest lucru, dar realitatea zilei de astăzi trebuie să ne întoarcă exact la această comuniune de trăire într-o Europă unită a națiunilor identitare, a națiunilor care, prin solemnitatea lor, să producă această unitate de conștiință europeană.

Iată de ce, în interiorul frontierelor identitar – nu spun etnice – identitar naționale, într-o lume în care trebuie să nu cerșim cooperarea și dreptul la viață, ci să le impunem, prin armonie, prin bună înțelegere, Transilvania, contestată de unii ca fiind românească, să fie un spațiu al liberei exprimări, al liberei acțiuni conștiente, al comuniunii și al conviețuirii – nu numai Transilvania, ci întreaga Românie –, o grădină a Maicii Domnului, în care toți să avem un singur scop: trăirea în armonie, prezervarea păcii și salvagardarea viitorului generațiilor care vor veni.

4 iunie – bornă de identitate a statului național unitar, recunoscut în universalismul umanității de astăzi.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Mihai Coteț:

Domnule senator Cernic Sebastian, vă rog.

Domnul Sebastian Cernic:

Mulțumesc mult, domnule președinte.

Stimați colegi,

Dați-mi voie să salut prezența reprezentantelor Asociației Naționale a Femeilor din Agricultură, prezente astăzi la Senat la invitația Comisiei pentru agricultură.

Ne bucurăm ca au ocazia să participe la lucrările Senatului, cât și la comisiile de specialitate și vă mulțumim pentru interesul arătat față de activitatea parlamentară și pentru contribuția esențială la dezvoltarea agriculturii românești.

Vă mulțumim. (*Aplauze.*)

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Domnule senator Manea Dumitru, vă rog.

Domnule senator Manea Dumitru, mai doriți?

Domnul Dumitru Manea:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Tratatul de la Trianon nu a fost abrogat, cu toate ajustările legislative și teritoriale care i-au urmat de-a lungul timpului. Baza dreptului la autodeterminare o constituie Adunarea Constituantă de la Alba Iulia din 1 decembrie.

Știu că n-am decât un minut. Aș adăuga doar atât: problema teritoriilor care nu mai aparțin acum României au fost luate prin rapt, prin dictat, nu prin tratat. Deci problema acestor teritorii nu este o problemă internațională, este problema statului român, și nu a statului Republica Moldova, care este un stat artificial. Tratatul de la Trianon, o spun încă o dată, nu și-a pierdut valabilitatea.

Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

*

Stimați colegi,

Continuăm lucrările și trecem la Secțiunea... ordinii de zi.

Punctul 1 al ordinii de zi este Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.189/1999 privind exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni. (L284/2026)

Declar deschise dezbaterile generale.

Dau cuvântul inițiatorului, dacă este prezent în sală.

Nu este.

Dau cuvântul reprezentantului Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări, pentru prezentarea raportului.

Vă rog, domnule senator. (*Discuții.*)

Comisia juridică, vă rog. (*Discuții.*)

Doamna Alina-Elena Tănăsescu:

Mulțumesc.

În conformitate cu prevederile art.70 din Regulamentul Senatului în vigoare, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, prin adresa L284/2026, a fost sesizată de Biroul permanent al Senatului în vederea dezbaterii și elaborării raportului asupra Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.189/1999 privind exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni.

În ședința din 27 mai, membrii Comisiei juridice au analizat propunerea legislativă, punctele de vedere, precum și observațiile formulate în avize și au hotărât, cu majoritate de voturi, să adopte un raport de respingere.

Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări supune votului plenului Senatului raportul de respingere și propunerea legislativă.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice.

Potrivit dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, Senatul este prima Cameră sesizată.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Declar încheiate dezbaterile.

Inițiativa legislativă rămâne la vot final luni.

*

Punctul 2 al ordinii de zi, Propunerea legislativă pentru modificarea art.156 alin.(4) din Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență. (L300/2026)

Declar deschise dezbaterile generale.

Dau cuvântul inițiatorului, dacă este în sală.

Vă rog, domnule senator.

Domnul Nicolae Vlahu:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

Propunerea legislativă pe care o supun astăzi dezbaterii are un obiectiv simplu și de bun-simț: mai multă transparență în procedurile de insolvență și o valorificare mai eficientă a bunurilor aflate în patrimoniul debitorilor.

În prezent, legea prevede că anunțurile de vânzare trebuie să fie publicate într-un ziar de largă circulație. Această soluție, probabil, era bună, potrivită la momentul adoptării legii, însă modul în care oamenii, cetățenii caută și accesează informațiile s-a schimbat. Astăzi, cei mai mulți dintre noi căutăm informațiile pe internet. De aceea, proiectul propune ca anunțurile de vânzare din procedurile de insolvență să fie publicate nu doar într-un ziar, ci și pe o platformă electronică unică, accesibilă tuturor, fiind o modificare simplă, dar cu efecte importante.

Dacă un apartament, un teren, o hală sau orice alt bun este văzut de mai multe persoane, șansele de a identifica cumpărători interesați cresc semnificativ, iar dacă participă mai mulți oameni la licitație, astfel, creăm premisele valorificării și obținerii unui preț cât mai bun al respectivului bun, fiindcă avem o concurență mai mare.

Scopul procedurii de insolvență nu este doar vânzarea bunurilor, ci și valorificarea lor în condiții cât mai avantajoase pentru acoperirea creanțelor creditorilor, iar în multe proceduri de

insolvență printre creditorii se află și statul român, prin organele fiscale. Din acest motiv, o valorificare mai eficientă a activelor servește atât interesului creditorilor privați, dar și interesului statului român și, cu cât bunurile sunt mai vizibile și ajung la un număr mai mare de potențiali cumpărători, cresc șansele obținerii unui preț corect și ale recuperării, într-o măsură cât mai mare, a creanțelor existente.

Astăzi, dacă un cetățean sau o societate dorește să afle ce bunuri sunt scoase la vânzare în cadrul procedurilor de insolvență, nu are la dispoziție un portal unic unde să găsească aceste informații. Iar acest proiect urmărește tocmai această centralizare a anunțurilor într-un singur loc, accesibil tuturor, ceea ce creează o transparență mai bună, mai multă concurență și licitații și șanse mai mari de valorificare a bunurilor la un preț corect. Astfel, prin această inițiativă, creăm un mecanism prin care informația ajunge mai ușor la cei interesați și creștem vizibilitatea bunurilor supuse valorificării.

Nu discutăm despre costuri suplimentare pentru cetățeni și nici despre o procedură complicată, ci discutăm despre utilizarea unor mecanisme și instrumente moderne, care vor asigura un grad mai mare de transparență. Și o soluție similară funcționează deja în materia executării silite, unde publicitatea electronică a devenit un instrument deja firesc de informare și de creștere a vizibilității.

În fond, vorbim despre o măsură... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteț:

30 de secunde, vă rog.

Domnul Nicolae Vlahu:

În esență, acest proiect urmărește trei obiective: creșterea transparenței, facilitatea accesului la informație și valorificarea bunurilor la un preț cât mai apropiat de valoarea reală, prin această concurență.

Vă mulțumesc și vă invit să susțineți această inițiativă.

Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia economică, industrie, servicii, turism și antreprenoriat au elaborat un raport comun.

Invit reprezentantul uneia dintre comisii pentru prezentarea raportului.

Vă rog, domnule senator.

Domnul Sorin Vlașin:

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

În ședințele separate din 19 mai și 27 mai 2026, membrii Comisiei economice, industrie, servicii, turism și antreprenoriat și cei ai Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări au analizat propunerea legislativă, avizele primite, punctele de vedere exprimate, amendamentele

depuse și au hotărât, cu majoritate de voturi, să adopte raport comun de admitere, cu amendamente admise, cuprinse în anexa ce face parte integrantă din prezentul raport.

Comisia economică, industriei, servicii, turism și antreprenariat și Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări supun spre dezbateră și adoptare plenului Senatului raportul comun de admitere, cu amendamente admise, și propunerea legislativă.

În raport cu obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice. Senatul este prima Cameră sesizată.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteș:

Declar încheiate dezbaterile.

Inițiativa legislativă rămâne la vot final luni.

*

Punctul 3 al ordinii de zi, Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.360/2023 privind sistemul public de pensii. (L298/2026)

Declar deschise dezbaterile generale.

Dau cuvântul inițiatorului, pentru susținerea propunerii.

Vă rog.

Domnul Robert Alecu – deputat:

Vă mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Doamnelor și domnilor senatori,

Vorbim astăzi despre un proiect de lege care vizează o categorie care a dus greul economiei românești. Vorbim de mineri, siderurgiști, lucrători în petrochimie, în energie, în transporturi și în alte domenii unde munca a însemnat risc, uzură și sacrificiu.

Astăzi, acești oameni se confruntă cu o situație pe care nu o înțeleg și o consideră nedreaptă. Legea le recunoaște perioada suplimentară pentru munca desfășurată în condiții grele, dar, atunci când se calculează punctele de stabilitate, acele perioade nu mai sunt valorificate. Aici este problema pe care încerc să o îndrept cu acest proiect de lege.

Atenție, nu discutăm despre pensii speciale, nu discutăm despre privilegii, discutăm despre oameni care au lucrat zeci de ani în condiții pe care mulți dintre noi nu le-am accepta nici măcar o lună.

Am primit sute de mesaje, de la mecanici de locomotivă, de la mineri, chimiști, energeticieni și muncitori, care îmi spun același lucru: „ni s-a recunoscut munca grea, am ieșit mai repede la pensie”, dar cuantumul propriu-zis al pensiei nu reflectă condițiile grele în care au muncit.

Da, există avize negative. Da, există opinii diferite. Tocmai de aceea suntem aici, în Parlament. Dacă toate răspunsurile s-ar fi găsit în norme și proceduri, nu ar mai fi fost nevoie de legiuitori. Ei bine, votul pe care îl dați astăzi nu este doar pentru o formulare juridică, este despre felul în care statul român își tratează oamenii care au muncit în cele mai grele condiții. Vă rog să vă gândiți la acești oameni atunci când votați.

Vă solicit să respingeți raportul de respingere și să susțineți proiectul de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Dau cuvântul reprezentantului Comisiei pentru muncă, familie și protecție socială, pentru prezentarea raportului.

Vă rog.

Domnul Marius Humelnicu:

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

În ședința din data de 19 mai, membrii Comisiei pentru muncă, familie și protecție socială au examinat textul proiectului de act normativ, avizele transmise, precum și punctele de vedere exprimate și au hotărât, cu majoritate de voturi, întocmirea unui raport de respingere, ca urmare a încălcării principiului contributivității și ireversibilității reformelor.

În consecință, Comisia pentru muncă, familie și protecție socială supune spre dezbateră și adoptare plenului Senatului raportul de respingere și propunerea legislativă.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice.

Senatul este prima Cameră sesizată.

Mulțumesc, domnule președinte.

Domnul Mihai Coteț:

Doamna senator Barcari Doina, vă rog.

Doamna Dorina Barcari:

Mulțumesc, domnule președinte.

Această propunere legislativă este o propunere așteptată de majoritatea celor care am muncit în grupele I și II de muncă, redenumite, de la 1 aprilie 2021, „condiții speciale și deosebite”.

Problema este că noi, cei care am muncit în grupele superioare de muncă, am plătit alt impozit, mai mare, și condițiile de muncă, sigur, evaluate fiind. Pentru că nu se acordau aceste drepturi, nu se recunoștea această categorie de muncă decât în urma unor studii foarte serioase. În atare situație, perioadele suplimentare acordate celor care am muncit în grupele I și II de muncă sunt justificate, însă

ele trebuie să fie considerate ca fiind perioade asimilabile... perioade contributive și în calculul punctelor suplimentare. Acesta este un fenomen.

Legea mai are și alte lacune, care trebuie remodelate. Pentru că legea mai are lacuna că a exclus din calculul drepturilor sau perioadei de muncă ca fiind contributivă perioadele asimilate, ignorând definiția acestor perioade. Dar acesta este alt subiect.

Propunerea legislativă care a fost menționată acum este absolut justificată, sub toate aspectele, și legal, și uman, pentru că aceste perioade suplimentare nu sunt acordate degeaba, ele sunt foarte justificate. Nu pot decât să-l felicit pe cel care a făcut această propunere.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Domnule senator Humelnicu Marius, vă rog.

Domnul Marius Humelnicu:

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

Ca de fiecare dată, reiterez același mesaj: nu putem schimba o lege atât de importantă, având... 101 avem modificări ale acestei Legi nr.360/2023. Ca de fiecare dată, v-am spus: haideți să facem un grup de lucru, astfel încât să putem să modificăm. Pentru că fiecare deputat, fiecare membru din Senat și din Camera Deputaților dorește să modifice legea doar într-o anumită direcție, eu fiind senator de Galați, și știm foarte bine ce înseamnă condițiile de muncă, grupele de muncă, grupele speciale, în care au muncit atât de mulți gălățeni și atât de mulți români.

Mulțumesc, domnule președinte.

Grupul PSD, bineînțeles, va vota conform raportului întocmit de către Comisia pentru muncă, familie și protecție socială.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Doamna senator Alexandru Violeta, vă rog.

Doamna Victoria-Violeta Alexandru:

Stimați colegi,

Dincolo de argumentul folosit de domnul președinte al Comisiei de muncă, care are legătură cu angajamentul luat în raport cu PNRR, eu am să mă refer la câteva aspecte de fond, pentru că oamenii trebuie să aibă niște argumente pe fondul problemei.

În această materie a pensiilor, recomandarea mea pentru colegii care au mesaje de la cetățeni, respectiv dorința de a reglementa, este să studieze foarte bine tehnic ceea ce lor li se pare că sună bine

și corect. Pentru cei care au lucrat în grupe speciale și deosebite, există o reducere a vârstei de pensionare cu anumite luni. Aceasta este deja o facilitate. Faptul că se propune ca acelea care sunt reduse acordându-ți-se facilitatea, din punctul de vedere al inițiatorului ar trebui să fie totuși valorificate ca și când ar avea aceeași perioadă de contributivitate ca restul. Și eu îi recomand domnului să consulte aceste aspecte tehnice cu specialiștii de la Casa Națională de Pensii Publice.

În mod evident, fiecare suntem parlamentari, avem dreptul să inițiem ce considerăm că e bine pentru oameni, dar recomandarea mea în fața tentației de a veni să intervenim pe această lege, pentru a nu produce tensiune, așteptări, după care dezamăgiri, având în vedere aspectele tehnice, este să consulte specialiștii. Specialiștii nu fac politică pe acest subiect – specialiștii și oamenii care lucrează în această materie de ani de zile.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Declar încheiate dezbaterile.

Inițiativa legislativă rămâne la vot final luni. *(Discuții.)*

Doamna Barcari, v-ați reînscris sau... Da?

Vă rog.

Doamna Dorina Barcari:

Mulțumesc, domnule președinte.

Și pentru că sunt implicată direct în această problemă, dar țin să atrag atenția că specialiștii de la casele de pensii din toată țara, de ani de zile, și am avut discuții directe cu ei, fac confuzie între un drept acordat de o lege organică și avantaje. Numesc dreptul de a te pensiona mai devreme pentru că ai lucrat în alte condiții decât normale, care-ți afectează starea de sănătate pe termen nelimitat și... „avantaje”. Le numesc „avantaje” pentru dreptul de a munci într-o altă categorie de muncă.

Munca care este periculoasă și-ți afectează sănătatea nu este o bagatelă care poate fi tratată ca un drept în urma căruia ai niște beneficii. Nu ai beneficiu. Este dreptul să te pensionezi mai devreme. Pentru că nu cred că o să doriți să aveți un aviator, pe avionul cu care călătoriți, de 65 de ani, cu probleme mari de sănătate, pentru că după 60 de ani nu mai ești foarte solid. Sau în alte situații similare.

Iar aceste drepturi trebuie respectate și perioada suplimentară care este acordată – și nu este avantaj, este un drept – este o perioadă acoperită de o impozitare superioară, deci este perioadă contributivă. Și aici intervine dreptul de a intra în calculul punctelor suplimentare, nu în alte comentarii care țin de aspecte nu întotdeauna justificate.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Declar încheiate dezbaterile.

Inițiativa legislativă rămâne la vot final luni.

*

Punctul 4 al ordinii de zi, Legea pentru completarea Legii nr.267/2008 privind unele măsuri speciale pentru reglementarea avansului rest de justificat și pentru efectuarea recepției în fază unică a lucrărilor de construcții și a instalațiilor aferente acestora la obiectivul de investiții Palatul Parlamentului, precum și pentru reglementarea unor măsuri cu privire la administrarea imobilului „Palatul Parlamentului” – L153/2025, ca urmare a reexaminării prin Decizia Curții Constituționale nr.93/2026.

Declar deschise dezbaterile generale.

Dau cuvântul reprezentantului Guvernului pentru punct de vedere.

N-avem.

Comisia pentru administrație publică și Comisia pentru constituționalitate au elaborat un raport comun.

Invit reprezentantul uneia dintre comisii pentru prezentarea raportului.

Vă rog, doamna senator.

Doamna Nadia-Cosmina Cerva:

Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru administrație publică au fost sesizate în procedura reexaminării, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.93/4 februarie 2026.

În ședințe separate, din 28 aprilie și 19 mai, membrii comisiilor au hotărât să adopte un raport comun de respingere a legii, pentru următoarele motive.

Prin decizia Curții, Curtea a admis obiecția de neconstituționalitate și a constatat că soluția legislativă prevăzută la art.12⁴ din Legea pentru completarea Legii nr.267/2008, care instituie interdicția de acces în incinta Palatului Parlamentului, este neconstituțională în măsura în care nu este însoțită de garanții și criterii obiective de apreciere pentru aplicarea justă și proporțională.

Prin Decizia nr.93, Curtea a reținut că „legea criticată nu distinge între categoriile de destinatari ai interdicției de acces în incinta Parlamentului”.

Curtea observă că legiuitorul a oferit detalii doar cu privire la comportamentul agresiv verbal, care se poate realiza, exemplificativ, prin utilizarea de „cuvinte jignitoare, injurii, invective”, fără a exemplifica însă și modalități de realizare a unui comportament agresiv fizic. Or, pentru a se evita aplicarea abuzivă a interdicției de acces, este necesar ca și intensitatea comportamentului agresiv fizic

sanționabil să fie prevăzută, prin raportare la gravitatea acestuia și la consecințele produse fie asupra persoanelor, fie asupra bunurilor.

Mai spune Curtea că legea nu conține nicio referire la existența vreunei căi de atac puse la dispoziția persoanei vizate.

Curtea Constituțională a arătat că această lege, în arhitectura sa actuală, conține deficiențe esențiale: lipsa criteriilor clare de aplicare, riscul arbitrariului administrativ, absența garanțiilor procedurale și insuficiența protecției drepturilor fundamentale.

Scopul legitim al asigurării ordinii și securității în Palatul Parlamentului nu poate fi realizat prin norme insuficient determinate ori prin mecanisme administrative susceptibile de arbitrar. Respectarea deciziilor Curții Constituționale impune o intervenție legislativă riguroasă și completă.

În consecință, Comisia pentru administrație publică și Comisia pentru constituționalitate supun spre dezbateră plenului Senatului prezentul raport comun de respingere a prezentei legi.

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Declar încheiate dezbaterile.

Inițiativa legislativă rămâne la vot final.

Punctul... (*Discuții.*)

OK. Vă rog.

Doamna Nadia-Cosmina Cerva:

Stimați colegi,

Prezenta decizie a Curții Constituționale este, din nou, o lecție pentru noi, că nu putem adopta, mai ales atunci când vorbim de libertăți și de restricții, proiecte legislative, fără să introducem în ele garanții pentru persoanele sancționate.

Vă rog să citiți cu atenție această decizie a Curții Constituționale, pentru că, așa cum spuneam și mă repet, este o lecție. Iar pe viitor, aș vrea ca inițiatorii, cei care promovează astfel de proiecte, să nu mai facă astfel de greșeli, pentru că tot acest parcurs al acestei legi: Cameră, Senat, Curte Constituțională, nu este decât un timp pierdut și, la final, se demonstrează că ea nu produce niciun efect și nu este benefică niciunei părți.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Declar încheiate dezbaterile.

Inițiativa legislativă rămâne la vot final.

Punctul 5 al ordinii de zi, Propunerea legislativă pentru desființarea Academiei Oamenilor de Știință din România și pentru abrogarea Legii nr.31/2007 privind reorganizarea și funcționarea Academiei Oamenilor de Știință din România. (L279/2026)

Declar deschise dezbaterile generale.

Dau cuvântul inițiatorului.

Vă rog, domnule senator.

Domnul Cristian Ghinea:

Dragi colegi,

Vă spuneam acum două săptămâni că am depus un pachet de șase legi pentru desființarea unor instituții pe care, atunci când aveam problema bugetară, părea că ne punem de acord să le desființăm. Acum, le-a trecut cheful ăsta de reforme.

Academia Oamenilor de Știință din România are un buget de 12 milioane de lei pe an și, la dezbaterile din Comisia de educație, doamna președintă a acestei pseudoacademii ne-a spus foarte clar, AOSR are 250 de membri, dintre care 128 de membri sunt rectori, prorectori, directori de cercetare și șefi de departamente.

Și acum, vă întreb eu pe dumneavoastră, cei care ați votat pentru a apăra această pseudoacademie în comisii: ce fac acești oameni în viața de zi cu zi? Rectori, prorectori, directori de departamente și șefi de departamente, da? Păi, sunt la joburile astea: la academie, la universități, la institute de cercetare. De acolo iau o leafă pentru jobul lor de zi cu zi. Ce fac la Academia Oamenilor de Știință este să ia o indemnizație peste salariul lor obișnuit. Această indemnizație este mai mare decât bursa doctorală pe care statul român o plătește tinerilor doctoranzi, cei care chiar fac cercetare.

Cei care spuneți că noi atacăm cercetarea din România, uitați acest lucru: acești oameni au niște joburi, sunt niște oameni foarte ocupați – tot respectul pentru rectori, prorectori, da? –, nu au timp să facă cercetare și la Academia Oamenilor de Știință.

Idea asta, că faci cercetare seara sau în weekend, știți foarte bine că este o aiureală. Este pur și simplu o sinecură dată unor oameni... OK, de prestigiu. Pe lângă rectori, prorectori, șefi de departamente mai sunt și o grămadă de foști politicieni. Și Ion Iliescu – Dumnezeu să-l odihnească! – a fost membru la OSR. Este Ion Cristoiu, a fost și Arhiepiscopul Tomisului. Adică sunt oameni care nu fac cercetare și știți foarte bine că nu fac cercetare reală. Nu e vorba de cercetare, este vorba de o sinecură.

Și, acum, de la PSD nu mai am așteptări, am așteptări de la AUR. Ați fost votați să fiți un partid antisistem. Ați fost votați de oameni să schimbați ceva.

Ce anume apărați, atunci când apărați Academia Oamenilor de Știință?

Mulțumesc frumos. (*Aplauze.*)

Domnul Mihai Coteș:

Dau cuvântul reprezentantului Comisiei pentru învățământ, știință, inovare pentru prezentarea raportului.

Vă rog.

Doamna Monica-Cristina Anisie:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare desființarea Academiei Oamenilor de Știință din România și abrogarea Legii nr.31/2007 privind reorganizarea și funcționarea Academiei Oamenilor de Știință din România.

În ședința din 26 mai 2026, membrii comisiei au hotărât, cu majoritate de voturi, să adopte raport de respingere, cu amendamente respinse.

Amendamentele respinse se regăsesc în anexa ce face parte integrantă din prezentul raport.

Comisia pentru învățământ, știință și inovare supune spre dezbateră și adoptare plenului Senatului raportul de respingere, cu amendamente respinse, precum și propunerea legislativă.

În raport cu obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare și urmează a fi adoptată în conformitate cu prevederile art.76 cu (2) din Constituție.

Potrivit art.75 din Constituția României, republicată, și art.92 alin.(7) pct.1 din Regulamentul Senatului, republicat, Senatul este primă Cameră sesizată.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Domnule senator Cașcaval Dan, vă rog.

Domnul Dan Cașcaval:

Domnule președinte,

Dragi colegi,

Argumentele inițiatorilor – care au fost dezvoltate aici și în Comisiile de muncă și de Educație – sunt, de fapt, specifice tuturor academiilor din România.

Bun, mi-am pregătit un alt speech, dar, pentru că „rector” a fost pomenit aici de foarte multe ori ca făcând parte din aceste academii – Academia Română a avut un președinte rector recent, da, domnul profesor Pop, are un vicepreședinte rector în prezent, domnul Dumitru.

Sunt foarte blamați acești rectori pentru că... de cei care n-au apucat să ajungă nu numai rectori, dar nici măcar profesori și care au o oră pe săptămână undeva și fac parte din corpul

profesorilor. Este o meserie sau o profesie, o poziție la care cei care nu ajung și-ar dori ca această poziție să nu aibă parte nici măcar de un mandat.

Deci spuneam că aceste activități sunt specifice tuturor academiilor din România. De ce? Pentru că fiecare academie desfășoară activități de cercetare în domeniile specifice, cu membri academicieni care pot fi în același timp angajați ai unor institute de cercetare sau de educație.

Fiecare academie desfășoară activități de cercetare în domeniile specifice, care pot fi legal raportate ca afiliere la academia respectivă, în funcție de contribuția materială, umană sau cognitivă a academei.

Fiecare academie acordă o indemnizație academicienilor săi, evident că diferențiată după bugetul primit de la stat.

L-aș întreba pe inițiator dacă știe cât este bursa doctorală – 3 600 de lei, dacă știe cât este indemnizația – între 1 000 și 1 500 de lei brut. Într-adevăr, nu este cât bursa doctorală, e adevărat.

Trebuie menționat faptul că e ciudat cum unii membri ai unei coaliții care a votat bugetul acestor academii acum doresc desființarea. Și nu cred că din cauza bugetului, pentru că desființarea acestor academii ar influența bugetul într-o proporție absolut nesemnificativă.

Am văzut că, în ultima vreme, austeritatea înseamnă, majoritar, tăiere și desființare. Da, aș fi de acord dacă beneficiile acestei austerități ar fi nu majore, dar măcar sensibile. Or, ele nu sunt deloc așa.

Grupul PSD nu va susține această inițiativă legislativă.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteș:

Doamna senator Dumitrescu Gabriella, vă rog.

Doamna Cristina-Gabriella Dumitrescu:

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

Avem astăzi la punctul 5, punctul 6, punctul 7, punctul 8 și punctul 9 doar desființări propuse de partidul extremist antiromânesc USR.

Desființează așa: Academia Oamenilor de Știință din România, Academia de Științe Tehnice din România, Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989, Institutul de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului, Institutul Român pentru Drepturile Omului.

Săptămâna trecută a fost și cu cel pentru medicină.

Hai deți să revenim și să nu mai fim ipocriți.

Când AUR spunea, anul trecut... pentru că ați făcut recurs la AUR, să susțină aceste desființări, când AUR a susținut că aparatul bugetar trebuie subțiat foarte tare, ce ați făcut? Ați sărit: „Vai, AUR

urăște bugetarii!”, ați știut să-i întoarceți împotriva AUR. A fost bine atunci, da? Când veniți dumneavoastră și domnul Bolojan, nu mai este niciun fel de problemă, se poate tăia în carne vie.

Domnilor, haideți să ne înțelegem, aceste priorități politice ale dumneavoastră... probabil n-ați putut să vă băgați și pe acolo niște oameni, nu-mi dau seama exact ce problemă aveți cu aceste instituții, însă nu au o legătură cu o reformă reală. O reformă reală ar trebui să pornească, domnilor, de la o evaluare.

De aceea, vă propun să nu le desființăm, haideți să facem o comisie parlamentară prin care să evaluăm aceste instituții. Haideți să vedem câte sinecuri sunt acolo – să le dăm afară, câte pile sunt acolo – să le dăm afară, câți oameni sunt acolo și nu muncesc – să-i dăm afară. Să rămână în ele oamenii care muncesc și-și aduc cu adevărat o contribuție la cultura română, la medicina din România, la știința din România. Dacă aceste instituții există, eu nu cred că ele sunt degeaba, da?

Deci o reformă reală în asta ar consta: într-o evaluare riguroasă și să vedem ce rămâne de acolo. Nu putem să facem chiar totul zero acum.

Și, în afară de asta, haideți să punem pe lista aceasta de evaluare și CNA, și CNCD și să vedem care ar fi problemele și acolo.

Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Domnul senator Streinu Cercel.

Domnul Adrian Streinu Cercel:

Mulțumesc, domnule președinte.

Am avut curiozitatea să mă uit în DEX ce înseamnă „academie”, ca să plecăm de la subiect, și zice așa: „Societate de învățați, de literați, de artiști, etc. creată pentru dezvoltarea științelor și a artelor; înaltă instituție culturală care reunește pe cei mai de seamă savanți și artiști.” (*Aplauze, discuții.*)

Asta scrie în DEX.

Ce constatăm noi? Că există o grupare în acest Senat care este împotriva învățaților – și cred că este totul cât se poate de clar.

Fraților... (*Microfon întrerupt.*)

Domnul Mihai Coteț:

30 de secunde, vă rog.

Domnul Adrian Streinu Cercel:

... întâi puneți mâna pe carte și pe urmă cereți desființarea unităților de învățământ și de cultură din țară.

Este un for științific!

Vă mulțumesc.

PSD-ul va vota pentru respingere.

Domnul Mihai Coteș:

Domnule senator Ghinea Cristian, vă rog.

Domnul Cristian Ghinea:

Acum, evident că n-avem nimic cu rectorii, îi respectăm, dar ei sunt niște oameni foarte ocupați, iau niște salarii pentru jobul de a fi rectori, nu fac cercetare în altă parte. Și asta este o parodie.

La argumentul ăsta că academiile sunt un for de învățați. Da, Academia Franceză – că i-ați dat modelul pentru Academia Română –, Academia Franceză are 80 de membri, toți. Academia Română are și ea un număr limitat de oameni.

Ce se întâmplă cu pseudoacademiile este că ăia care n-au avut loc la Secția medicală de la Academia Română, au făcut Academia de Științe Medicale, ăia care n-au avut loc la Secția de inginerie a Academiei Române, au făcut Academia de Științe Tehnice și tot așa, tot așa. O să ajungem să facem academii pentru fiecare profesie, o să creăm Academia de Impiegați, până la urmă. Și asta sunt: pseudoacademii!

Invităm AUR să facem și comisie parlamentară, invităm AUR să propună reducerea structurilor bugetare și vom vota asta. Altfel, este ipocrizie.

Și mai este ceva, domnule Peiu. Era acea înțelegere pe care eu am propus-o în Biroul Permanent, să nu ne mai facem „extremiști”, „rusofili”, „sexomarxiști”. Este a nu știu câta oară când doamna ne face extremiști. Dacă nu vreți să mai respectăm acest pact, nu-l mai respectăm. Și o să încep primul să spun ce gândim, da?

Mulțumesc frumos.

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Declar încheiate...

Domnule Peiu, vă rog.

Vă rog, vă rog, domnule Peiu!

Domnul Petrișor-Gabriel Peiu:

Mulțumesc, domnule senator Ghinea, că ne-ați adus aminte de această înțelegere.

Și eu fac un apel la colegii dumneavoastră... într-adevăr, dumneavoastră n-ați folosit niciodată sau niciodată de când suntem împreună în această legislatură, și eu fac apel la colegii dumneavoastră să evite aceste invective... (*Microfon intrerupt.*)

Domnul Mihai Coteș:

30 de secunde, vă rog.

Domnul Petrișor-Gabriel Peiu:

... să evite aceste invective.

S-a întâmplat. Și dumneavoastră aveți colegi, domnule Ghinea, care fac un exces de astfel de termeni. Bunăoară, uite, mă uitam pe un clip înregistrat de colegul nostru, domnul Mircescu, întâmplător din „județul cinstei și onoarei socialiste”, ca și mine, e plin de cuvântul „extremiști”.

Deci sunt de acord, haideți să ne abținem cu toții.

Domnul Mihai Coteș:

Domnule senator Mircescu, vă rog.

Domnul Ion-Narcis Mircescu:

12 milioane de lei buget, dintre care peste 85% merg pe salarii și indemnizații. Peste 10 200 000 de lei merg, anual, din bugetul Academiei Oamenilor de Știință pe salarii și indemnizații.

Care mai sunt sumele pe care această pseudoacademie le direcționează pentru cercetare?

Văd cum PSD apără această academie, pe care, de altfel, a înființat-o, a protejat-o, ca și multe alte academii pe care le avem. Și, ori de câte ori mai sunt doritori care nu au loc într-o academie, mai înființăm una.

Surprinderea vine de la Partidul AUR. Acest partid așa-zis antisistem este partidul care apără îndârjit sistemul. Ori de câte ori apare o inițiativă legislativă care își propune reducerea cheltuielilor statului, așa cum declarativ spune și AUR, de fiecare dată AUR reacționează și se încolonează în spatele sistemului.

Supărarea este atât de mare, încât ajung să spună că USR este extremist pentru că propune desființarea unor instituții inutile ale statului, pe care, de altfel, le-au agreat și ceilalți parteneri ai fostei coaliții la negocierile inițiale.

Legat de folosirea cuvântului „extremist”, da, domnule Peiu, a existat o înțelegere. Înțelege...
(Microfon întrerupt.)

Domnul Mihai Coteș:

30 de secunde, vă rog.

Domnul Ion-Narcis Mircescu:

Înțelegerea a fost cum folosim tribuna aceasta, ce vorbim de la această tribună, nu a depășit nivelul acestei tribune. Și am avut grijă ca, de la această tribună, să respectăm înțelegerea.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Domnule senator Streinu Cercel, timpul este expirat, vă rog. (Discuții.)

Domnule senator, vă rog, haideți că Regulamentul pentru asta îl avem.

Vă rog să respectăm Regulamentul.

Îmi pare foarte rău, dar nu o să vă dau. (*Replici neinteligibile.*)

Ați avut 30 de secunde suplimentar de la luarea de poziție de dinainte. (*Replici neinteligibile.*)

Nu v-a atacat nimeni, nu este nicio luare de poziție, haideți să respectăm...

Mulțumesc de înțelegere.

Declar încheiate dezbaterile.

Inițiativa legislativă rămâne la vot final.

*

Punctul 6, Propunerea legislativă pentru desființarea Academiei de Științe Tehnice din România și pentru abrogarea Legii nr.230/2008 privind înființarea și funcționarea Academiei de Științe Tehnice din România. (L281/2026)

Declar deschise dezbaterile.

Dau cuvântul inițiatorului.

Vă rog, domnule senator.

Domnul Cristian Ghinea:

Promit că o să fiu scurt și poate domnul Streinu Cercel să dea replica la această lege.

Tot ce am spus mai devreme este valabil și aici. Este o așa-zisă academie, pseudoacademie, zic eu, de ramură.

Și apropo de ONG-uri, că aveți o obsesie. Toate astea au fost înființate ca ONG-uri în anii '90. Nu au făcut mare brânză ca ONG-uri, pentru că poți să fii for de consacrare științifică și fără să fii instituție de la stat. Deci au făcut ONG-uri, n-au făcut nimic și apoi, peste 10-11 ani, PSD-ul a transformat în instituții de stat ca să ia bani de la buget. Țăsta este adevărul istoric.

Acum, să vă spun ce a spus domnul președinte al acestei Academii de Științe Tehnice la Comisia de educație.

Prima oară a spus că tinerii cercetători de acolo vor lua premiul Nobel într-o zi. Doar că tinerii cercetători de acolo fac voluntariat atunci când fac ceva la această academie. De fapt, 90% dintre membrii Academiei de Științe Tehnice au mai mult de 70 de ani.

Și domnul președinte a spus: au pensii mici. Tot respectul, dar haideți să spunem așa: nu este cercetare, este un supliment la pensie pentru oameni care au un nume în domeniul ingineriei.

Țăsta este adevărul. Este ipocrit să spunem că e vorba de cercetare când chiar președintele academiei spune: „Domn’ e, este un supliment la pensie.”

Hai să spunem așa: Legea de supliment la pensie pentru oamenii care au ștampilă de la Academia asta de Științe Tehnice, pentru că ăsta este adevărul.

Mulțumesc frumos.

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Dau cuvântul reprezentantului Comisiei pentru învățământ, știință, inovare pentru prezentarea raportului.

Vă rog.

Doamna Monica-Cristina Anisie:

Vă mulțumesc.

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare desființarea Academiei de Științe Tehnice din România și abrogarea Legii nr.230/2008 privind înființarea și funcționarea Academiei de Științe Tehnice din România.

În ședința din 26 mai 2026, membrii comisiei au hotărât, cu majoritate de voturi, să adopte raport de respingere, cu amendamente respinse.

Amendamentele respinse se regăsesc în anexa ce face parte integrantă din prezentul raport.

Comisia pentru învățământ, știință și inovare propune spre dezbatere și adoptare plenului Senatului raportul de respingere, cu amendamente respinse, precum și propunerea legislativă.

În raport cu obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare și urmează a fi adoptată în conformitate cu prevederile art.76 cu (2) din Constituție.

Potrivit art.75 din Constituția României, republicată, și art. 92 cu (7) pct.1 din Regulamentul Senatului, republicat, Senatul este primă Cameră sesizată.

Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Domnule senator Cașcaval Dan, vă rog.

Domnul Dan Cașcaval:

Mulțumesc, domnule președinte.

Dragi colegi,

Aș vrea să fac o precizare, fiindcă s-a spus: PSD-ul și USR-ul susțin aceste academii.

În Comisia de educație, cu excepția USR-ului, toate celelalte partide și formațiuni politice au votat împotriva desființării acestor academii. Deci nu doar PSD-ul și AUR-ul. Deci nici pe departe.

Da, aș dori... nu vreau să mai reiau ceea ce a spus înainte domnul senator cu... pentru că lucrurile sunt redundante, aș vrea doar să menționez... și nu vreau să reiau ceea ce a spus dumnealui în cadrul comisiei privind pseudoacademiile – și chiar dintr-o eleganță fac acest lucru și din respect pentru Academia Română –, aș vrea doar să spun că această academie se găsește în topul SCImago,

care este un top al publicațiilor științifice, pe locul trei între academiile din România, primele două locuri fiind ocupate de Academia Română, Academia Română ca atare și o filială din Iași.

Dar, mă întreb retoric: câte academii mai aveți în vizor? Pentru că mai sunt. Cea medicală ați terminat-o. Mai vine cea de agricultură... mai sunt câteva, poate trecem și... Să știm ca să ne pregătim. Și dacă o să aveți, cumva, alte argumente decât cele pe care le-ați adus aici, care, repet, se potrivesc oricărei academii din România sau din străinătate.

Bineînțeles că Grupul senatorial PSD nu va susține desființarea nici a acestei academii.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Domnule senator Streinu Cercel, vă rog.

Domnul Adrian Streinu Cercel:

Voi fi scurt, domnule președinte.

Bag de seamă că în Senatul României s-au strecurat niște persoane care beneficiază de analfabetism funcțional.

Repet, citiți definiția din DEX ce înseamnă „academie”. Nu este for de cercetare, este for științific, care adună mințile luminate dintr-o țară.

Mulțumesc.

PSD-ul va vota împotriva acestuia.

Domnul Mihai Coteț:

Domnule senator Peiu Petrișor, vă rog.

Domnul Petrișor-Gabriel Peiu:

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Aș vrea doar să vă citesc câteva nume dintre fondatorii Academiei de Științe Tehnice din România.

Primul, și cel mai cunoscut, este Radu Voinea – Dumnezeu să-l ierte! –, fost președinte al Academiei Române. Deci nu cred că era unul care n-avea loc la Academie, dacă era președintele Academiei Române.

Gheorghe Buzdugan, eminent profesor de Rezistența materialelor, întemeietorul școlii românești de rezistență a materialelor.

Mircea Petrescu, iarăși, un eminent profesor, care a înființat școala de calculatoare din România.

Vasile Cătuneanu, cel care este părintele tehnologiei și fiabilității la Facultatea de Electronică a Universității „Politehnica” din București.

Toți cei pe care i-am citit până acum au fost și academicieni, membri ai Academiei Române, deci nu știu dacă, din frustrare, și-au mai înființat ei o Academie de Științe Tehnice, odată ce erau academicieni.

Putem să mergem mai departe. Găsesc pe Gheorghe Zgură, iarăși, un foarte cunoscut profesor de la Tehnologia Construcțiilor de Mașini, fost rector al Universității „Politehnica” din București, două mandate.

De asemenea, Șerban Raicu, întemeietorul școlii românești de logistică feroviară, de tehnologia... șeful Școlii Doctorale din Politehnica din București.

Am citit numai oameni pe care i-am cunoscut nemijlocit și pe care îi știu.

Mihai Mihăiță, președintele Asociației Generale a Inginerilor din România.

Nu sunt chiar niște frustrați, oameni buni, totuși.

Înțeleg că UR-ul are o anumită opțiune politică. Poate ar fi fost bine să discute înainte și cu partidele de opoziție. Poate am fi găsit o formulă pentru niște reduceri semnificative de cheltuieli și de instituții. Dar vreau să fac totuși o reparație pentru memoria acestor oameni. Unii s-au mutat la Domnul, cum este academicianul Radu Voinea. Sunt totuși membri ai Academiei Române, care au fost printre fondatorii Academiei de Științe Tehnice din România. Nu cred că trebuie să-i punem pe toți în aceeași categorie.

Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Domnule senator Ghinea Cristian, vă rog.

Domnul Cristian Ghinea:

Acum, cu tot respectul față de colegul nostru, domnul Cașcaval, nu știu despre ce vorbiți. Nu e nimic ce am spus în Comisia de educație ce n-aș putea să repet aici, în plen. Deci, dacă aveți detalii, haideți să le discutăm.

Câte academii vrem să desființăm? Păi, pe toate alea care nu-s la Academia Română, este foarte simplu. Pentru că Academia Română este una singură, așa cum Academia Franceză este una singură. Și tocmai asta este și ideea.

Domnul Streinu Cercel are dreptate că este un for științific, da? Dar vă aduc aminte, domnule Streinu Cercel, că la discuția cu Academia de Științe Medicale dumneavoastră ați spus că noi atacăm cercetarea din România, da? Deci, când vă convine argumentul cu cercetarea, îl folosiți, da? Este un for de consacrare științific, dar ideea este că trebuie să fie ceva limitat, câțiva. 80 în Franța. Dacă facem pseudoacademii zeci și zeci, o să ajungă toată România sau jumate de Românie să fie pseudoacademicieni. Țsta este principiul pe care îl apărăm și asta este problema.

Acum, nu aș îndrăzni să dau nume de ingineri, pentru că nu mă pricep la domeniu. Dar vă dau nume de la celelalte academii, Academia Oamenilor de Știință: Ecaterina Teodorescu, Ion Iliescu, Ion

Cristoiu, Anghel Stanciu, o pleiadă de foști parlamentari care, după ce au votat legea de înființare, pac, au devenit membri ai Academiei. Hai să recunoaștem că, dincolo de niște somități tehnice, se abuzează, este o inflație de academicieni în România și asta este problema pe fond.

Domnul Mihai Coteș:

Domnul Cașcaval, drept la replică.

Domnul Dan Cașcaval:

Da, replica mea se referă la faptul că ceea ce domnul senator Ghinea ne-a comunicat a confirmat faptul că unii membri USR au memorie scurtă.

Mulțumesc. *(Discuții.)*

Domnul Mihai Coteș:

Domnule senator Șipoș, vă rog.

Domnul Sorin-Gheorghe Șipoș:

Bună ziua, domnule președinte!

Dragi colegi,

Citeam acum istoricul Academiei de Științe Tehnice din România și mult timp această academie nu a putut fi înființată. Știți de ce? Pentru că exista o lege care limita utilizarea acestei denumiri de „academie”, tocmai pentru a păstra prestigiul Academiei Române. Și mult timp nu s-a putut înființa tipul acesta de academie. Această lege bineînțeles că a fost desființată și a deschis poarta largă tuturor academiilor.

Nu discutăm azi despre valoarea profesională a membrilor Academiei de Științe din România – sunt profesori, cercetători și specialiști respectați. Discutăm însă despre un principiu simplu: orice instituție finanțată din bani publici trebuie să poată demonstra ce valoare produce pentru societate.

Academia de Științe Tehnice primește, anual, aproximativ 4 milioane de lei de la bugetul de stat. Pentru o comunitate locală, aceasta nu e o sumă neglijabilă, înseamnă o grădiniță modernizată, laboratoare pentru elevi, echipamente pentru școli sau finanțarea unor proiecte reale. După aproape două decenii de finanțare publică, este legitim să ne întrebăm ce a primit România în schimb, ce politici publice a influențat, ce proiecte majore a generat această academie.

Datele oficiale arată că cea mai mare parte a bugetului instituției este destinată indemnizațiilor membrilor și cheltuielilor de funcționare. În schimb, impactul concret asupra cercetării, industriei sau dezvoltării tehnologice a României este greu de identificat.

De aceea, vă... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteș:

30 de secunde, vă rog.

Domnul Sorin-Gheorghe Șipoș:

De aceea, credem că trebuie desființată această academie, pentru că este, de fapt, o sinecură.

Mulțumim.

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Declar încheiate dezbaterile.

Inițiativa legislativă rămâne la vot final.

*

Punctul 7, Propunerea legislativă pentru desființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru abrogarea Legii nr.556/2004 privind înființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989. (L282/2026)

Declar deschise dezbaterile.

Dau cuvântul inițiatorului.

Vă rog, domnule senator.

Domnul Cristian Ghinea:

Bun, asta arată ce se întâmplă atunci când creăm instituții pentru niște oameni, pentru niște proiecte de vanitate ale unor oameni. Fostul președinte Ion Iliescu a dorit să aibă un institut care să cerceteze un eveniment istoric unic, de câteva zile – Revoluția Română, da? S-a dus Ion Iliescu și am rămas cu Institutul, care nu mai e clar ce mai face.

Singurul moment din istoria sa în care s-a făcut cercetare pe bune la acest institut a fost când era condus de Andrei Ursu, fiul disidentului Gheorghe Ursu, și care, ce să vezi, a găsit niște fapte neconcorde cu realitatea pe care Ion Iliescu voia să o propage, anume realitatea că au existat teroriști în '89 și că au fost securiști și care au fost apoi salvați tot de Ion Iliescu, introduși în noul Serviciu Român de Informații. Asta este ceea ce spune Andrei Ursu și, pentru că a afirmat această teză, cu dovezi istorice, a fost demis din fruntea Institutului.

În acest moment, de câțiva ani, Institutul Revoluției Române nu mai are consiliu de administrație, un număr minim, după ce Gelu Voican Voiculescu a fost declarat incompatibil. Deci funcționează ilegal.

Hai deți să nu mai facem instituții pentru un singur om, pentru proiecte de vanitate. Acest institut chiar nu face absolut nimic și ar trebui desființat, ca să nu mai consume câteva milioane de lei pe an de la buget.

Mulțumesc frumos.

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Dau cuvântul reprezentantului Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări, pentru prezentarea raportului.

Vă rog.

Domnul Răducu-Adrian Păduraru:

Mulțumesc, domnule președinte.

În conformitate cu prevederile art.70 din Regulamentul Senatului, republicat, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, în data de 27.04.2026, a fost sesizată spre dezbateri în fond cu Propunerea legislativă pentru desființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru abrogarea Legii nr.556/2004 privind înființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989.

Membrii Comisiei juridice, în ședința din 27 mai 2026, au examinat propunerea legislativă, avizele și amendamentele primite și, în urma dezbaterilor, au hotărât, cu majoritate de voturi ale membrilor prezenți, să adopte un raport de respingere, cu amendamente respinse, care se regăsesc în anexa la raport.

Comisia juridică supune votului plenului Senatului raportul de respingere, cu amendamente respinse, și propunerea legislativă.

În raport cu obiectul și conținutul reglementării, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor ordinare.

Senatul este prima Cameră sesizată.

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Dacă nu mai sunt intervenții, declar...

Doamna Păun Ana-Cynthia, vă rog.

Doamna Ana-Cynthia-Ioana Păun:

Reforma are un nărav neplăcut: la un moment dat, te pune în situația de a vota ceea ce ai promis. Și astăzi vom vedea câți își mai recunosc propria semnătură.

USR nu propune de ieri, de astăzi desființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989. Nu este o idee care a apărut peste noapte. Suntem consecvenți cu acest lucru și, clar, nu este un exercițiu de marketing politic. Desființarea unor instituții fără utilitate demonstrabilă pentru oameni a fost asumată public, a fost scrisă negru pe alb. PSD, PNL, UDMR, USR și minoritățile au fost parte din acest angajament, iar astăzi nu mai suntem la faza discursurilor despre reformă, suntem la momentul în care fiecare dintre noi trebuie să decidem dacă votăm pentru ceea ce am promis sau dacă promisiunile sunt bune doar pentru negociere sau ca să fie parte dintr-un program politic.

La 37 de ani de la Revoluție, România încă nu are răspunsurile clare pe care românii le așteaptă referitoare la evenimentele din decembrie 1989. Iar asta nu este doar o problemă de memorie istorică, pentru că, atunci când adevărul rămâne neclar timp de aproape patru decenii, spațiul lui este inevitabil umplut cu dezinformare, cu nostalgii toxice, cu rescrieri convenabile ale trecutului și cu manipulare.

În tot acest timp, continuăm să finanțăm din bani publici o instituție care trebuia să contribuie la identificarea acestor evenimente și care nu a reușit să producă până în acest moment rezultatele pe care societatea românească le așteaptă.

Atenție, nimeni nu pune în discuție importanța Revoluției Române. Discuția, de fapt, este dacă avem curajul să facem ce am promis, și anume să oprim finanțarea unor structuri care nu justifică, prin rezultate, resursele publice pe care le consumă. De aceea, le cerem tuturor celor care au semnat aceste angajamente să voteze astăzi în acord cu propria semnătură – nu pentru UR, ci pentru credibilitatea propriilor semnături.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Declar încheiate dezbaterile.

Inițiativa legislativă rămâne la vot final.

*

Punctul 8, Propunerea legislativă pentru desființarea Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului și pentru abrogarea Legii nr.117/2017 privind înființarea Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului. (L277/2026)

Declar deschise dezbaterile.

Dau cuvântul inițiatorului.

Vă rog, domnule senator.

Domnul Cristian Ghinea:

Bun, cu legea asta, dezbaterile s-a dus în jurul ideii dacă-l respectăm sau nu pe Emil Constantinescu, da? Că despre asta vorbim. Exact cum am făcut un institut pentru Ion Iliescu, Institutul Revoluției, s-a făcut un institut și pentru Emil Constantinescu, Institutul Levantului.

Și, vreau să fie foarte clar, îl respect pe Emil Constantinescu, este o figură istorică importantă pentru țara asta, a avut un rol istoric în a pune România pe calea integrării europene și pentru integrarea în NATO, a scos România din băltoaca în care a fost adusă în anii '90. De către cine? De către Ion Iliescu, cel pe care l-am onorat cu Institutul Revoluției. Când eu eram student și lipeam afișe pentru Convenția Democratică din România, predecesorul dumneavoastră suveranist Vadim Tudor îl

făcea „șapul” și nu mai știți... nu știu dacă mai țineți minte ce se spunea despre Emil Constantinescu de către Vadim Tudor. Deci nu accept lecții despre meritele istorice ale lui Emil Constantinescu.

Din păcate însă, Emil Constantinescu se face de râs prin asemenea institute, da? Dacă Emil Constantinescu voia să studieze, nu știu, căluții-de-mare, ați fi făcut un institut pentru studiul căluților-de-mare, ceea ce arată că nu așa se fac politici publice și bugetare în România.

Se spune acolo, în Raportul de activitate al Institutului Levantului, că domnul Constantinescu a participat la o reuniune cu 11 foști șefi de state. Tot respectul! Domnul Constantinescu și domnul Băsescu au bani de protocol, de secretariat, de pază, de birou, deci nu are nevoie un fost președinte de o pseudoinstituție ca să se ducă să se vadă cu foști președinți de state, să aibă un rang diplomatic așa cum merită un fost președinte. Nu este nimic justificabil în această activitate pentru 3,4 milioane de lei pe an, altfel decât un proiect de vanitate a unei persoane, pe care o respect istoric, dar care îmi pare rău că se face de râs astfel, printr-o instituție făcută pentru o singură persoană.

Mulțumesc frumos.

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Dau cuvântul reprezentantului... *(Discuții.)* vă rog... *(Discuții.)* pentru ce? *(Discuții.)*

Dau cuvântul comisiei, reprezentantului Comisiei pentru cultură, media pentru prezentarea raportului.

Vă rog, domnule senator.

Domnul Gheorghe-Ioan Bota:

Mulțumesc, domnule președinte.

Raport asupra Propunerii legislative privind desființarea Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului și pentru abrogarea Legii nr.117/2017 privind înființarea Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului.

Comisia pentru cultură și media, prin adresa L277/27 aprilie 2026, a fost sesizată în fond cu Propunerea legislativă pentru desființarea Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului și pentru abrogarea Legii nr.117/2017 privind înființarea Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului.

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare desființarea Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului. Totodată, proiectul propune abrogarea Legii nr.117/2017.

Consiliul Legislativ avizează negativ inițiativa legislativă, precizând, printre altele, că... Decizia Curții Constituționale nr.237/2026... s-a reținut că având în vedere statutul, obiectul său de activitate, scopul pentru că a fost creat...

Avizul consultativ a fost comunicat sub nr.375/20.04.2026.

Consiliul Economic și Social a trimis un aviz favorabil.

Comisia pentru muncă, familie și protecție socială a trimis un aviz negativ.

Comisia pentru administrație publică a trimis negativ.

Până la data întocmirii raportului, Comisia pentru buget, finanțe și piață de capital nu a trimis avizul său.

Propunerea legislativă a fost luată în dezbateri de Comisia pentru cultură și media în ședința din data de 19 mai anul curent, desfășurată în format fizic.

Anterior ședinței, au fost depuse o serie de amendamente la propunerea legislativă de către domnul senator Cristian Ghinea. Amendamentele au fost dezbătute de către membrii comisiei și respinse, cu majoritatea voturilor senatorilor prezenți.

În urma dezbaterilor, ținând cont de observațiile din avizele primite, membrii comisiei au hotărât, cu majoritatea voturilor senatorilor prezenți, să adopte un raport de respingere cu amendamente respinse.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare.

Senatul este prima Cameră sesizată.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Domnul senator Vântu Cristian.

A plecat?

Domnule senator Dîrlău, vă rog.

Domnul Andrei-Emil Dîrlău:

Hai deți să clarificăm conceptual motivația acestui demers gnoseocid, anticunoaștere, antiștiință, anticultură.

E încă un exemplu de *cancel culture*. Avem de-a face cu încă un exemplu de cultură a anulării sau anularii culturii, program ideologic aplicat de URSS cu o furie distructivă, caracteristică extremei stângi, stângii radicale. E încă o dovadă că URSS este un partid extremist, neomarxist. Un demers memoricid, de ucidere a memoriei, de oblitterare a trecutului, de ștergere a istoriei, căci istoria îi deranjează pe neomarxiști.

Știți ce înseamnă Levant? Spațiul est-mediteranean, unde s-a născut și creștinismul. La origine, în franceza medievală, desemna răsăritul, tărâmul unde răsărea soarele, Imperiul Bizantin.

Ați auzit de „Bizanț după Bizanț”? Titlul unei cărți de Nicolae Iorga.

Știu, și Iorga vă irită. Silviu Vexler l-ar dori șters și pe el din cartea de Istorie, așa cum acum vreți să scoateți și Istoria de la Bacalaureat.

E și o mișcare culturală ce studiază influența bizantină asupra Principatelor.

De ce vă deranjează studiile bizantine? Pentru că urâți România, rădăcinile ei spirituale, culturale, creștinismul ortodox de sorginte bizantină, levantină. Vă irită tot ce ține de ortodoxie, de creștinism, de istorie, tot ce are valoare națională și identitară.

Doriți un popor de roboți, inși fără memorie, identitate sau credință, perfect manipulabili și total obedienți. Omul nou cu care vreți să populați România – un ins ce nu mai știe cine este, de unde vine, cine i-au fost strămoșii, un individ amorf, rupt de transcendență, consumator, fără aspirație către Dumnezeu. Fukuyama îl compara cu un câine care doarme la soare, sătul, fără aspirație timotică – vă explic ce înseamnă, dacă aveți apetit filozofic, dar mă îndoiesc.

Deci: jos mâinile de pe istoria și cultura acestui popor! Plecați în Germania lui Fritz și lăsați-ne să ne studiem moștenirea intelectuală, arta, filozofia, iconografia, literatura patristică, teologia, disciplina spirituală bizantină – știu, habar n-aveți ce este asta –, instituțiile bizantine, tradiția athonită, întreaga civilizație care vă este străină, a care-i bogăție miraculoasă o ignorați.

Luați-vă și cordonul sanitar pe care vreți să ni-l impuneți și legați-vă cu el, ca să nu cădeți de pe trotinete! Duceți-vă după Fritz și lăsați-ne în pace! (*Aplauze, rumoare.*)

Domnul Mihai Coteț:

Doamna senator Buzatu Constantina, vă rog.

Doamna Oana-Constantina Buzatu:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

Institutul de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului este, așa cum știm, un instrument de diplomație culturală și academică și promovează dialogul intercultural, consolidând totodată relațiile între statele din regiunea extinsă a Levantului.

Ne aflăm într-un context internațional marcat de numeroase provocări geopolitice și trebuie să avem capacitatea sau să căutăm soluțiile pentru a dezvolta platforme de dialog, cercetare și cooperare internațională. Toate acestea trebuie consolidate, nu eliminate.

Institutul oferă un cadru pentru activități academice, conferințe, proiecte de cercetare și schimburi de expertiză ce contribuie la creșterea vizibilității României și prestigiului pe plan internațional.

PSD susține utilizarea eficientă și transparentă a resurselor publice, precum și evaluarea permanentă a activităților instituțiilor finanțate cu fonduri publice. În plus, bugetul Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului a fost redus de la an la an și acolo există chiar oameni care fac voluntariat.

Din acest motiv, susțin că, acolo unde există posibilitatea îmbunătățirii activității, soluția este optimizarea și consolidarea performanței instituționale, nu desființarea automată a unor structuri care servesc interesele culturale și diplomatice ale României.

Din aceste motive, Grupul parlamentar al PSD va vota pentru respingerea acestui proiect legislativ. Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Domnule senator Mircescu Ion, vă rog.

Domnul Ion-Narcis Mircescu:

„Plecați în Germania lui Fritz!” ne-a spus acum câteva minute un senator AUR, care nu este la primul episod de xenofobie. Și nu este singurul reprezentant al Partidului AUR care are asemenea atitudine. Aceștia sunt noii aliații ai PSD, cu care vor face coaliție și cu care vor continua să guverneze România. *(Discuții, rumoare.)*

De ce această supărare? Pentru că USR propune reducerea cheltuielilor statului. Reducere a cheltuielilor cu care, declarativ, și AUR este de acord, fără să propună însă nimic. *(Replici neinteligibile.)*

Din partea PSD, văd o preocupare foarte mare de apărare a acestor instituții a domnului Cașcaval – asta când mai are timp, printre alte activități, cum ar fi recrutarea de studenți, având în vedere poziția publică pe care o ocupă.

Îl sfătuiesc să-i întrebe pe studenții pe care i-a recrutat de curând în PSD dacă ar fi de acord cu aceste pseudoacademii și dacă ar susține toate aceste idei pe care dânsul le promovează. Și îl mai întreb dacă nu cumva e un conflict de interese să recruteze și să înregistreze politic studenți din poziția pe care o ocupă. S-ar putea ca acești studenți să vină, la inițiativa dumneavoastră, în PSD, pentru că se tem de dumneavoastră și de eventuale examene. Am mai mare încredere totuși în studenți că nu fac acest pas din această motivație.

Legat de Institutul Levantului, faptul că astăzi s-a votat o lege prin care nu vom mai avea Institutul Levantului și vom avea Institutul Păcii spune totul despre eficiența acestui institut. Dacă voiam să facem acest lucru, poate era mai simplu să recunoaștem că nu a fost sub nicio formă un institut de cercetare, desființăm Institutul Levantului și propuneam, separat, înființarea Institutului Păcii. *(Rumoare, aplauze.)*

Domnul Mihai Coteț:

Domnule senator Cașcaval Dan, drept la replică, vă rog.

Domnul Dan Cașcaval:

Domnule președinte,

E un subiect pe care mă așteptam... ca colegii noștri de la USR să citească mai mult, dar cred că avem parte și de un analfabetism, cumva, funcțional. *(Aplauze, rumoare.)*

În primul rând, citim știrile – numai ce ne convine dintr-o știre întreagă, nu mergem mai departe. O rostogolim, unii dintre noi, care ne vrem profesori la o oră pe săptămână, asociați undeva, dar avem cancelariile noastre, în declarațiile noastre. Nu suntem atenți.

Și dacă tot rcolez, cum spuneți dumneavoastră, de ce nu întrebați studenții? Sunt 200 de studenți menționați acolo, deci nu doi, trei, patru, cinci, pe care să nu-i găsiți. Și culmea, și culmea, fac parte – că am aflat după aia – dintr-o facultate în care un contracandidat al meu la poziția de rector a făcut parte sau face din UR. Deci ar fi atât de ușor să-i găsiți și să dovedeți... (*Rumoare, aplauze.*) că eu i-am racolat, cu UR-istul acolo. Ce vă împiedică? Ce vă împiedică?!

Dar ca să jigniți... Și dacă ăsta e argumentul dumneavoastră... (*Replici neinteligibile.*)

Dar, de unde știți că am... (*Replici neinteligibile.*)

A, vai de mine, să știți că eu cunosc legea, cunosc legea mai bine ca dumneavoastră.

Dumneavoastră știți că am făcut-o, da? Ați vorbit cu studenții? Eu sunt, da? Da? (*Replici neinteligibile.*) Da? M-am lăudat?

Din sală: Da.

Domnul Dan Cașcaval:

Unde? Eu pot să mă laud că am făcut dragoste cu o sută de femei, și?! (*Microfon întrerupt, aplauze, discuții.*)

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc, mulțumesc, domnule senator.

Domnule Cazanciuc, vă rog.

Tehnicul, vă rog să refaceți minutul pentru Grupul PSD.

Domnul Robert-Marius Cazanciuc:

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Mă bucur că domnul Ghinea a făcut o pledoarie pentru ceea ce a însemnat președintele Constantinescu. Ar fi un argument suficient pentru a avea un institut care să promoveze diplomația la nivel global.

Eu am fost de câteva ori invitat de președintele Constantinescu la institut și, de regulă, am fost impresionat – nu știu dacă cineva de la UR care a semnat inițiativa a fost vreodată să vadă despre ce este vorba acolo. De fiecare dată, am găsit copii care studiau despre Bizanț. E o școală acest institut, unde merg foarte mulți copii din București.

Am văzut ceva similar la Atena. Muzeul Bizanțului din Atena – dacă nu l-ați văzut, vă recomand să-l vedeți – seamănă, cumva, cu ceea ce a făcut, parțial, președintele Constantinescu acolo.

Este o bibliotecă absolut superbă, cum puține găsiți în București, stimați colegi de la USR. De ce vreți să desființați o bibliotecă?

Eu vă recomand să mergeți să vedeți acest institut, să mergeți împreună cu propriii copii acolo, pentru că, cu siguranță, vor învăța... (*Microfon întrerupt.*)

Domnul Mihai Coteț:

30 de secunde, vă rog.

Domnul Robert-Marius Cazanciuc:

... istoria comună din această regiune, dar vor învăța, cu siguranță, să fie și diplomați.

Mulțumesc foarte mult. (*Aplauze.*)

Domnul Mihai Coteț:

Domnule senator Vântu, vă rog.

Mai aveți 11 secunde, folosiți-le!

Domnul Cristian Vântu:

Vă mulțumesc pentru înțelegere, domnule președinte.

Ca un drept la replică.

Domnul senator Ghinea spunea că, în timp ce dânsul lipea afișe cu CDR-ul, noi, cei din AUR, care am fi urmașii lui Vadim Tudor, făceam propagandă xenofobă... (*Microfon întrerupt.*)

Domnul Mihai Coteț:

30 de secunde, vă rog.

Domnul Cristian Vântu:

Vreau să vă aduc aminte că liderul grupului nostru, domnul Peiu, a fost președintele Tineretului Național Țărănesc.

Cu patru ani înainte ca dumneavoastră să lipiți afișe cu CDR-ul, eu lipeam afișe cu Radu Câmpeanu. Știți ce scria pe ele? „Prin Noi Însine!”, nu „Prin Franța sau Germania Însine!”, da?

Iar marea majoritate dintre colegii mei au lipit tot afișe cu PNL și cu PNT.

Domnul Mihai Coteț:

Domnule senator Rusu Lucian, vă rog.

Domnul Petrică Lucian Rusu:

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

Cred că ar trebui să răspundem, înainte de a decide dacă menținem sau desființăm toate aceste instituții, să răspundem la câteva întrebări simple: ce rezultate produc aceste instituții, costurile lor și consecințele care ar fi dacă le desființăm.

Partidul Național Liberal va vota o parte din rapoartele de respingere... de desființare a acestor instituții.

Totodată, dacă vrem să corectăm problemele de funcționare în aceste instituții, o putem face printr-o reformă, prin niște criterii de performanță pe care să le implementăm, astfel încât aceste academii de științe, instituții și toate celelalte să poată funcționa mult mai bine.

Așa că Partidul Național Liberal va decide, în consecință, la fiecare academie, institut care va fi propus pentru desființare dacă... conform criteriilor de performanță.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Domnule senator Negoii Eugen, vă rog. *(Discuții.)*

Cernic, scuze! Domnul Cernic.

Scuze!

Domnul Sebastian Cernic:

Mulțumesc mult, domnule președinte.

Astăzi am asistat la un moment trist și care nu face cinste acestei clădiri.

Să ceri unui ales al poporului să părăsească țara doar pentru că are o opinie diferită este o practică de factură fascistă, totalitară, specifică perioadelor negre ale istoriei, pe care colegul de la AUR o copiază cu succes.

Felicitări, domnule coleg! *(Rumoare, replici neinteligibile.)*

Domnul Mihai Coteț:

Domnul senator Negoii Eugen, dacă dorește.

Domnul Eugen-Remus Negoii:

Ce vă mai plac sinecurile celor de la AUR și partidelor adiacente!

Domnul senator de la AUR, cu iz fascist, a vorbit de la această tribună.

Dar problema este alta. Din păcate, domnul președinte Emil Constantinescu, pe care l-am întrebat în Comisia de cultură două chestiuni: de ce studiul... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteț:

30 de secunde, vă rog.

Domnul Eugen-Remus Negoii:

De ce studiul Levantului, și nu altceva? De exemplu, studiul în geologie, acolo unde este specialist. Și de ce să fie finanțat de la bugetul statului, dacă tot vrea să facă cercetare?

Foști președinți, ca Barack Obama sau Lech Wałęsa, au aceste tipuri de institute, dar nefinanțate de la bugetul statului. *(Replici neinteligibile.)*

Domnul Mihai Coteș:

Domnule senator Sava Clement, vă rog.

Domnul Clement Sava:

În stilul meu obraznic, atât de apreciat de USR, vreau să le spun așa: voi sunteți fasciștii! Ați invocat spânzurarea de la voi din casă, pentru că fasciștii ardeau biblioteci, fasciștii desființau cultura. Aveți dovada clară a acestui stil extremist și ar trebui să fiți interziși doar pentru faptul că vă bateți joc de cultura din România.

Nu vă plac medicii, nu vă plac profesorii, nu vă plac academicienii, nu vă plac bibliotecile. Cu ce vă ocupați voi în viață, dacă nu vă place cultura? Cu ce vă ocupați voi în viață? De ce ați venit în Parlament? (*Aplauze.*) Mergeți acasă, dați-vă cu trotinetele – nu știu –, mergeți la cafenele, agățați gagici, agățați băieți, treaba voastră, dar lăsați Parlamentul și cultura acestei țări în pace!

Mulțumesc. (*Aplauze, rumoare.*)

Domnul Mihai Coteș:

Stimați colegi, declar încheiate dezbaterile...

Drept la replică pentru ce? Cum? (*Discuții.*)

Deci declar încheiate dezbaterile.

Inițiativa legislativă rămâne la vot final.

*

Punctul 9 al ordinii de zi, Propunerea legislativă pentru desființarea Institutului Român pentru Drepturile Omului și pentru abrogarea Legii nr.9/1991 privind înființarea Institutului Român pentru Drepturile Omului. (L278/2026)

Declar deschise dezbaterile.

Dau cuvântul inițiatorului.

Vă rog, domnule senator.

Domnul Cristian Ghinea:

Bine, acum, iar, că s-a dezbrăcat colegul Clement Sava de cultură, ne-am râs puțin.

Institutul Român de Drepturile Omului – adevărul e că habar n-aveați că există această instituție în subordinea Senatului până să facem acest proiect de lege. Hai, recunoașteți... (*Neinteligibil.*) cinstit. (*Rumoare, replici neinteligibile.*)

Poate, cei mai vechi. Eu vorbesc cu colegii noi de la AUR.

Nu știe nimeni în România că avem în subordinea Senatului Institutul Român de Drepturile Omului. Și nici n-ar trebui să-l avem, pentru că ideea că pui câinele de pază pentru drepturile omului în subordinea unei instituții politice este absurdă. Nu ar fi avut cum să funcționeze.

Institutul ăsta a fost făcut în 1991 tot de către Ion Iliescu – care avea pasiunea să creeze multe instituții care rămân după el și nu fac nimic –, imediat după ce adusese minerii să bată bucureștenii și trebuia noul regim comunist de atunci, neocomunist, să arate lumii că se ocupă de drepturile omului. Și nu se ocupă de drepturile omului. Drept urmare, acest institut a rămas neacceptat în Rețeaua ONU a Institutelor pentru Drepturile Omului.

Am făcut un pariu cu domnul Chelaru, cu domnul general – îmi pare rău că a plecat acum, putea să confirme –, căruia i-am spus părerea mea... a, uitați, domnul Chelaru. I-am spus părerea mea despre acest institut și am înțeles că, în mare parte, o împărtășește. Dar diferența între noi este următoarea. Eu cred că nu poate să fie salvat, că nu are o funcție, nu are o misiune clară. Domnul Chelaru spune „nu”, că e președinte la Comisia de drepturile omului și o să-l facă să lucreze, într-un fel sau altul.

Eu chiar nu cred că veți reuși, domnule Chelaru, și dacă după... hai să facem acest pariu aici, în plen... dacă la un an de astăzi nu se va face ceva cu acest institut, să votăm împreună să-l desființăm, pentru că nu are rost să aruncăm milioane și milioane de lei în niște institute care – nu știu – sperăm că undeva, cândva, vor funcționa, când, sistemic, nu are logică să pui sub Senatul României un institut care va fi mereu prea timid să facă ceva în legătură cu drepturile omului, un domeniu chiar foarte important.

Haideți, măcar pe ăsta, care este în subordinea noastră, să arătăm, să dăm un exemplu acestui popor, că atunci când e vorba de reduceri bugetare nu ne gândim mereu la noi și la sinecurile noastre.

Mulțumesc frumos.

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Dau cuvântul reprezentantului Comisiei pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități pentru prezentarea raportului.

Vă rog, domnule senator.

Domnul Mircea Chelaru:

Funcționează?

Da, mulțumesc.

Este raport suplimentar asupra Propunerii legislative pentru desființarea Institutului Român pentru Drepturile Omului.

În conformitate cu prevederile din Regulamentul Senatului, republicat, Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități a fost sesizată de către Biroul permanent al Senatului în vederea dezbaterii și elaborării raportului.

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare desființarea Institutului Român pentru Drepturile Omului. Totodată, proiectul propune abrogarea Legii nr.9/1991 privind înființarea Institutului Român pentru Drepturile Omului.

Inițiatorii susțin că demersul legislativ vizează în principal eliminarea unei instituții ineficiente, care nu îndeplinește standardele internaționale aplicabile instituțiilor naționale ale drepturilor omului și nu justifică, prin activitatea sa, resursele publice alocate.

Consiliul Legislativ a transmis aviz negativ.

Identic, Consiliul Economic și Social.

În ședința Senatului din 11 mai 2026, s-a hotărât retrimiteră la comisie a propunerii legislative, pentru formularea unor amendamente, precum și pentru întocmirea unui raport suplimentar în termen de o săptămână.

În ședința din 20 mai, membrii Comisiei pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități au analizat propunerea legislativă și amendamentele formulate și au hotărât, cu majoritate de voturi, să adopte un raport suplimentar de respingere, cu amendamente respinse, cuprinse în anexă.

Comisia apreciază că soluția legislativă propusă este inoportună în actualul context european și regional, caracterizat de intensificarea vulnerabilităților în materia protecției drepturilor fundamentale, de persistența fenomenelor de discriminare și excluziune socială, inclusiv în privința minorităților vulnerabile, precum și de efectele generate de conflictele armate din proximitatea granițelor României.

În aceste condiții, diminuarea capacității instituționale a statului în domeniul drepturilor omului prin desființarea unei instituții naționale cu atribuții specifice în această materie nu poate fi considerată o soluție adecvată.

Comisia consideră că eventualele deficiențe de organizare sau funcționare impun măsuri de reformă, consolidare instituțională și adaptare la standardele internaționale aplicabile, nicidecum eliminarea cadrului instituțional destinat promovării și protecției drepturilor fundamentale.

În consecință, Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități supune spre dezbateră și aprobare plenului Senatului raportul suplimentar de respingere a propunerii legislative, cu amendamentele respinse cuprinse în anexă.

În raport cu obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare și urmează să fie adoptată în conformitate cu prevederile art.76 alin.(2) din Constituție.

Potrivit art.75 din Constituția României, republicată, și ale art.92 alin.(7) din Regulamentul Senatului, republicat, Senatul este Cameră primă sesizată.

Încheiat.

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Domnule senator Titus Corlățean, vă rog.

Domnul Titus Corlățean:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Stimați colegi,

Două categorii de comentarii.

Voi spune de la bun început că Grupul senatorial PSD va vota împotriva acestui proiect de lege și pentru, în favoarea raportului de respingere.

La prima categorie de explicații. Cred că trebuie să restabilim, totuși, imaginea corectă, nu e perfectă, dar imaginea corectă asupra a ceea ce este cu adevărat Institutul Român pentru Drepturile Omului. Așa este, a fost înființat prin lege în ianuarie 1991, după schimbările politice profunde din decembrie 1989. Și trebuie să știți că modelul care a fost urmat pentru înființarea IRDO a fost și el – să nu zâmbiți, este o realitate – cel al Institutului Danez pentru Drepturile Omului. Asta este explicația legată de structură și de faptul că a fost adoptat prin lege, nu printr-un alt act normativ.

El funcționează ca institut independent, subliniez, național, de drepturile omului, finanțat dintr-un capitol bugetar distinct al Camerei Deputaților, nu de la Guvern. Și este foarte bine dacă dorim să aibă acest statut de independență.

Prin muncă, nu prin gratuități, a fost cooptat în Rețeaua Europeană a Instituțiilor Independente de Drepturile Omului – și asta este explicația pentru care are obligația de a redacta acest raport anual privind situația drepturilor omului în diferite domenii –, dar și în sistemul Națiunilor Unite. De altfel, IRDO comunică aceste rapoarte și este în această rețea internațională. De exemplu, are un tip de raport privind egalitatea de șanse și nediscriminarea, care e foarte important și bine primit la nivel european.

Acum, sunt câteva lucruri pe care le-aș comenta din această perspectivă, pentru că știu activitatea până acum un număr de ani, ca tânăr student în anul IV. Încă de atunci, am participat la activitățile IRDO – am și scris în revista Institutului Român pentru Drepturile Omului de-a lungul anilor – și cunosc această activitate. Cunosc oameni prestigioși care au avut o activitate prestigioasă în domeniul drepturilor omului, care au făcut parte din activitatea IRDO de-a lungul anilor.

Ajung la a doua categorie de observații. Se poate mai bine? Categorie, da. Se poate, de exemplu, ca numărul de publicații, care a fost redus, din păcate, de la patru la două pe an, să redevină și să ajungă acolo unde a fost anterior? Categorie.

Este o problemă legată de rapoartele care au fost comunicate comisiilor parlamentare. Dar aici, scuzați-mă, stimați colegi, e problema parlamentarilor din Comisiile de drepturile omului să aibă o discuție serioasă, o dezbatere serioasă pe marginea acestor rapoarte. E problema celor care, potrivit legii, fac parte, parlamentari, din consiliul, din boardul IRDO, pentru a fi activi. E o greșeală faptul că s-a rupt relația cu Comisiile de politică externă, care ajutau foarte, foarte mult.

Sunt și alte lucruri, legate de buget, de funcționare. Ele trebuie ameliorate, dar nu trebuie...
(*Microfon întrerupt.*)

Domnul Mihai Coteș:

30 de secunde, vă rog.

Domnul Titus Corlățean:

... dar nu trebuie desființat un astfel de institut independent pentru drepturile omului, care face parte din rețeaua internațională și care face raportările naționale. Deci un profund dezacord, pe fond, cu cele expuse prin proiectul de lege.

Și, categoric, senatorii PSD vor vota împotriva proiectului de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Coteș:

Doamna senator Cerva Nadia, vă rog.

Doamna Nadia-Cosmina Cerva:

Cinci propuneri legislative – toate cinci, scrise foarte prost din punct de vedere juridic.

Soluțiile încalcă principiul legalității prevăzut de art.1 alin.(5) din Constituție, în componența referitoare la calitatea legii, aveți texte care sunt incomplete, imprecise și lipsite de predictibilitate. Toate cinci proiectele prin care propuneți desființarea au prevăzut o normă care intră în contradictoriu cu Codul muncii. Spuneți în toate cinci că toate contractele de muncă încetează după 45 de zile după ce se desființează. (*Replici neinteligibile.*)

Ba da, au contracte de muncă. Există contracte de muncă. Or, Codul muncii spune că aceste contracte de muncă încetează odată cu desființarea persoanei juridice, ceea ce este și o logică juridică, că nu poți să mai ai contracte de muncă în vigoare atâta timp cât angajatorul nu mai există.

Deci ați venit cu cinci proiecte prin care desființați. Pe mine, sincer, m-ați uimit. Sunteți un partid de oameni tineri, care veniți cu cinci propuneri într-o singură ședință a Senatului prin care vreți să desființați tot ce înseamnă instituții de știință, de cultură, academii. Dar ce puneți în loc? Ce ați făcut până acum?

Domnul Ghinea spunea mai devreme că noi, cei tineri veniți în politică, nu înțelegem niște lucruri. Dar dumneavoastră, domnule Ghinea, ați fost... sunteți în politică mai demult și spuneți că aceste instituții erau în casa Senatului. Ce ați făcut pentru ele ca să le remediați, dacă ați văzut că ele nu mai funcționează cum trebuie?

Aceste instituții s-au înființat cu greu și au fost înființate de oameni care, prin aportul lor, au adus o plusvaloare științei în România, așa cum s-au priceput ei la vremea aia. Rolul nostru ca tineri politicieni este să remediem ce nu merge. E foarte simplu să distrugi. E foarte simplu. Votăm toți acum, distrugem cinci instituții. Dar încă o dată vă întreb: ce puneți în locul lor, dumneavoastră, tinerii

politicieni ai acestei țări de la USSR? Ce puneți? Pentru că n-ați venit să ne dați în schimb nimic. Dar și mai grav este că n-ați făcut nimic în toți acești ani în care ați văzut că, dacă ceva nu funcționează, n-ați venit cu remedii. Veniți acum cu desființarea.

Noi o să votăm pentru rapoartele de respingere, o dată, pentru că, pe tehnică legislativă, sunt scrise foarte prost și, doi... (*Microfon întrerupt.*)

Domnul Mihai Coteț:

30 de secunde, vă rog.

Doamna Nadia-Cosmina Cerva:

...și, doi, pentru că nu vrem să intrăm în categoria tinerilor politicieni care au intrat în politică pentru a desființa, și nu pentru a construi.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Domnule senator Ghinea, drept la replică, vă rog.

Domnul Cristian Ghinea:

Doamna Cerva, pe tehnică legislativă nu știu despre ce vorbiți. Dacă aveți detalii, le aștept.

În legătură cu singurul exemplu pe care l-ați dat, cu contractele de muncă, nu sunt de acord cu interpretarea Consiliului Legislativ, dar, chiar dacă nu sunt de acord, am făcut amendamente pentru ca intrarea în vigoare a legilor să fie de la 1 ianuarie anul viitor, astfel încât să nu mai fie problema aia cu 45 de zile. Aceste amendamente, toate pe linie, au fost respinse, cu votul dumneavoastră, în comisiile de specialitate. Deci singurul exemplu pe care l-ați dat dumneavoastră este unul care nu se aplică în acest caz.

Acum, retorica asta – ce ați făcut, vreți să desființăm cultura... Nu vrem să desființăm cultura. Am avut, cred, argumente aici – și cred că chiar a fost o dezbatere interesantă astăzi, mai puțin plictisitoare decât de obicei – am avut argumente pentru fiecare instituție, în cazul fiecărei instituții, că nu pierde nimic România dacă o desființăm mâine. Celelalte instituții – teatre, cinematografe, institute de cercetare și așa mai departe – au rolul lor și nu avem nimic cu ele.

Și vă dau două exemple din ce am făcut – apropo că suntem tineri în politică – exact din domeniile astea. Am adus în PNRR cel mai mare program de finanțare și de reforme al institutelor de cercetare din România: 200 de milioane de euro, exemplu concret. Am adus, tot prin PNRR... și vă invit acum să vă gândiți, dragi colegi... (*Rumoare.*) ascultați-mă puțin, că e interesant ăsta. Programul Național de Reducere a Abandonului Școlar, de jumătate de miliard de euro, a făcut să crească rata de participare la examenul de capacitate în 2 000 de școli, cele mai sărace din România, cu 10%. ăsta este pe studiu – Banca Mondială.

Însă, dragi colegi, gândiți-vă puțin: acest PNRAS – Programul Național de Reducere a Abandonului Școlar expiră anul ăsta, odată cu PNRR-ul. Ar trebui să fie preluat la buget, costă cam 70 de milioane de euro pe an. 70 de milioane de euro pe an – un program care, repet, a ținut la școală zeci de mii de copii săraci în fiecare an, plus 10% rata de participare la programul de capacitate.

Mulțumesc, doamna Cerva, pentru întrebarea dumneavoastră, mi-ați dat prilejul să mă laud cu ce... (*Microfon întrerupt.*)

Domnul Mihai Coteț:

30 de secunde, vă rog. (*Rumoare.*)

Domnul senator Bochileanu.

Vă rog să refaceți timpul de la USR, tehnicul.

Mulțumesc. (*Rumoare, discuții.*)

Domnul George-Cătălin Bochileanu:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Nu știu câți dintre parlamentarii care se opun acestei inițiative au avut curiozitatea să citească raportul anual al Institutului Român pentru Drepturile Omului, pentru că, în fața celor care au spus de-a lungul timpului că această instituție este una opacă, care nu reușește să-și dovedească utilitatea, acest raport e puțin spus că nu face un caz foarte bun.

IRDO se prezintă, de exemplu, drept „punct focal național pentru combaterea proceselor abuzive de tip SLAPP” și aflăm din raport că a menținut dialogul instituțional, a monitorizat evoluții și a oferit informații. Cu cine a avut dialog, câte cazuri a observat și gestionat, ce rezultate a obținut – nu ni se spune. Mai vorbește raportul despre „contribuții la raportări europene și internaționale privind drepturile omului”. Ce contribuții au fost formulate, ce recomandări au fost transmise și ce impact, ce rezultate au avut acestea poate ghici la fel de bine orice senator din această sală, ca și orice cetățean care urmărește această dezbatere. Și-atunci, de ce să susținem din inerție și de ce se agață inclusiv partidul așa-zis antisistem, AUR, de o astfel de instituție, care, conform propriei sale accepțiuni, nu îndeplinește standardele necesare pentru acreditarea internațională și justifică existența prin niște descrieri generaliste? Să ne răspundeți dumneavoastră.

Din respect pentru banul public și pentru ideea de protecție a drepturilor omului, alături de Grupul USR, susțin această inițiativă.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Domnule senator Sava Clement, vă rog.

Domnul Clement Sava:

Fasciștii vor desființa drepturile omului. Se mai miră cineva? Ce puteau ei să atace în România după cultură? Drepturile omului! Fasciștilor nu le trebuie drepturile omului, pentru că ei au drepturile DNA-ului, drepturile cătușelor, „Fără penali în funcții publice!”. Penalii altora, desigur. Penalii proprii erau și astăzi pe la DNA, dar nu contează.

Fără umanitate, fără credință, fără familie, fără tradiție – aceasta este doctrina USSR-ului. Dau, în acest sens, un mesaj că USSR-ul este un partid antiromânesc, anticultural, antivaloric, antimeritocratic. O dovedesc proiectele dumneavoastră de lege. Nu e o declarație politică, este o observație obiectivă. Așadar, pentru toată lumea să fie clar: USSR este un partid fără Dumnezeu, fără țară, fără neam, fără viitor. Pe ei îi interesează doar să distrugă.

Unde se vor duce după ce vor distruge România, dacă îi vom lăsa? Poate în altă țară care va avea nevoie de același sistem. Până atunci, haideți să ne opunem proiectelor USSR de distrugere a culturii, a identității naționale, a trecutului acestui neam. Trebuie să fie respinse în bloc, ca un semnal foarte puternic că fibra națională rezistă.

Jos USSR și haideți să votăm cât mai mulți împotriva acestor proiecte, ca să-i descurajăm să mai vină în fața națiunii cu asemenea aberații!

Jos fascismul!

Domnul Mihai Coteș:

Stimați colegi,

Vă rog frumos să rămânem la ordinea de zi. Declarațiile politice vor fi mai târziu. Vă rog, frumos. Altfel, mă obligați să aplic Regulamentul și nu este corect pentru ceilalți. Vă rog frumos.

Doamna senator Horga Gabriela, vă rog. (*Rumoare.*)

Doamna Maria-Gabriela Horga:

Deși aceste ultime declarații nu ne fac deloc onoare în Senatul României, aș avea un anunț de făcut. Mă bucur să avem astăzi alături de noi un grup de studenți români și străini de la „King's College” din Londra.

Sunt la balcon. (*Aplauze.*)

Welcome to Romania!

Și ne bucurăm că sunteți alături de noi – *Happy to have us here!*

Vedeți, domnilor senatori de la Grupul PACE, de la Grupul AUR, când faceți astfel de declarații, asta este lumina în care puneți România. Mai gândiți-vă înainte!

Domnul Mihai Coteș:

Domnule senator Mircescu, vă rog. (*Rumoare.*)

Domnul Ion-Narcis Mircescu:

Pentru declarațiile colegului de mai devreme vom face sesizare la Biroul permanent.

Legat de ce reprezintă USR-ul și ce fel de partid este, USR este partid, spre deosebire de ceea ce reprezintă așa-zisul grup parlamentar din care a făcut parte senatorul care a vorbit de fascism fără să știe prea mult ce înseamnă. *(Discuții.)*

Astăzi avem cinci propuneri ale USR de desființare a unor pseudoacademii și a unor pseudoinstitute. PSD, în mod normal, nu votează. Este partidul care, practic, le-a înființat și le-a susținut de-a lungul acestor ani. PNL a anunțat că va vota o parte dintre aceste propuneri, pe altele nu le va vota, va face o evaluare a performanței. Partidul antisistem – dar, ca să fiu corect, partidul așa-zis antisistem – este cel mai mare susținător al sistemului și pare că retorica AUR este de susținere a sistemului sub orice formă.

Îi provoc pe cei de la AUR să aleagă o inițiativă din cele cinci pe care o susține și care să reducă sistemul. Dacă toate cele propuse de noi nu corespund, să... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc, domnule senator.

Domnule senator Mircia Chelaru, vă rog.

Domnul Mircia Chelaru:

Mulțumesc, domnule președinte.

Distinși colegi,

Am văzut câte patimi s-au răscolit în discursurile fiecăruia în parte și se pare că soluția este aceea, din păcate, aceea de a replica și a produce contre din perspectiva unei malițiozități politice, dar nicidecum din cea a unei logici pe care noi o susținem în continuare.

S-a invocat aici de către unii dintre colegi, respectabili de altminteri, de partidele antisistem. În semantica curentă, „anti” înseamnă „împotriva” sau „distrugere”. Domnilor... cu referire la AUR și a altora care gândesc astfel... noi nu suntem împotriva și nici antisistem, suntem împotriva acelor care au distrus, au compromis, au maculat, au batjocorit sistemul, pentru că sistemul este structura prin care funcționează statul român. Așadar, să ne uităm la cei care au fost în structurile sistemului și au făcut ca acest sistem să defecteze. Din acest punct de vedere, este uimitor să vedem în ce măsură un concept universal, al drepturilor omului, reprezentat instituțional prin institut, prin IRDO, trebuie desființat.

Eu am avut – și am fost invocat aici de către autor, cu nume și prenume – asupra discuției și soluțiilor alternative.

Doamnelor și domnilor,

Eu l-am studiat pe domnul Ghinea – aceasta e cartea lui – atent, pentru că vreau să înțeleg modelul de gândire, nu să acuzăm așa, în neant. Și sunt de acord, undeva, la pagina 237, cu un concept

interesant, al apariției microgrupurilor care înfeudează exact structurile sistemului pe care noi vrem să-l demontăm. Citez: „Grupurile mici cu interese personale mari câștigă, devin puternice, capabile chiar să facă agenda publică și să convingă oamenii că feudalismul lor este de fapt bun. Se inventează, prin acesta, merite.” Așa este, e adevărat. Dar să vedem cine sunt ăia care au feudat România. Cine a transformat statul român în feudă personală? Noi, AUR?

Hai deți să memorăm din ceea ce înseamnă istoria recentă și imediată. Am ieșit dintr-un conclav al abuzării omului și intrăm într-altul, în care îl abuzăm din nou, prin interdicție.

Sistemele nu se... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteț:

30 de secunde.

Vă rog, domnule senator.

Domnul Mircea Chelaru:

Aș cere îngăduința, cine poate să îmi dea încă două minute, le primesc cu plăcere.

Deci, din punctul acesta de vedere, sistemele nu se distrug, se reformează, cu inteligență, pricepere, răbdare și bună înțelegere. Că e țara noastră! Nu e țara UR-ului, țara PSD-ului sau țara AUR-ului. Aici nu există națiune la putere și națiune în opoziție. Asta trebuie înțeles. Sistemul este unic... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc, domnule senator, timpul a expirat.

Domnul senator Ghinea, drept la replică. *(Rumoare.)*

Pe Regulament, stimați colegi. Pe Regulament. I-a fost pomenit numele.

Domnul Cristian Ghinea:

Acum, „drept la replică” e impropriu spus.

Eu îi mulțumesc domnului Chelaru că mi-a citit cartea și vreau să fac un anunț: la biroul 6009, biroul meu de secretar, veți găsi, toți care doriți dintre dumneavoastră, câte un exemplar al cărții mele, gratis, cu dedicație.

Vă mulțumesc foarte mult că m-ați ascultat astăzi și gândiți-vă, domnule Chelaru, dacă ceea ce faceți astăzi, acum, ce urmează să votați, este într-adevăr misiunea antisistem a AUR sau nu.

Mulțumesc frumos.

Domnul Mihai Coteț:

Domnule senator Sava Clement, mai aveți un minut și 25.

Vă rog. *(Discuții.)*

Are dreptul, mai e un minut și 25 pe Grupul PACE. *(Discuții.)*

Domnul Clement Sava:

Vreau să vă atrag atenția că termenul „fascist” astăzi a plecat din această parte a sălii, eu doar l-am întors, cu multă reverență, celor care sunt autorii săi de drept. Am spus și ieri în Comisia de cultură: URSS este un risc reputațional pentru această țară.

Asta, pentru că ni s-a atras atenția că avem studenți străini. Da, avem studenți străini. Îmi pare rău că trebuie să asiste la modalitatea în care URSS distruge instituțiile de cultură.

Este vorba despre legile dumneavoastră...

Domnul Mihai Coteș:

Domnule senator, haideți să respectăm Regulamentul, să vorbim la obiect.

Domnul Clement Sava:

... și despre faptul că studenții străini asistă la faptul și la modalitatea în care noi trebuie să apărăm România de desființarea instituțiilor de cultură. Suntem un bun exemplu, noi, cei care apărăm cultura și drepturile omului, pentru studenții străini. Ei văd că în această țară există o majoritate parlamentară, din partide diferite de altfel, care apără instituțiile acestei țări – cele care țin la tradiții, la cultură și care apără identitatea românească. Este o lecție foarte bună pentru studenții străini. Ei pot să vadă că URSS nu trebuie să existe în Marea Britanie. Ei pot să vadă care sunt anticorpii în fața acestor partide, care sunt transnaționale și reprezintă interese străine.

Așa că, da, suntem foarte bine reprezentați în fața studenților străini, în timp ce URSS este o lecție de „așa nu” pentru Marea Britanie și pentru celelalte țări.

De altfel, în... (*Microfon întrerupt.*)

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc, domnule senator.

Declarat încheiate dezbaterile.

Inițiativa legislativă rămâne la vot final.

*

Trecem la punctul 10 al ordinii de zi, Propunerea legislativă privind reglementarea parteneriatelor comunitare pentru susținerea agriculturii țărănești (ASC – Agricultura Susținută de Comunitate) și completarea Legii nr.321/2009 privind comercializarea produselor alimentare. (L301/2026)

Declar deschise dezbaterile.

Dau cuvântul inițiatorului.

Vă rog, microfonul 5.

Doamna Laura Gherasim – deputat:

Bună ziua, domnule președinte!

Stimați colegi,

Această propunere legislativă pornește de la o realitate simplă: România are foarte mulți mici producători agricoli, dar prea puține instrumente prin care aceștia să poată ajunge direct, legal, predictibil și sigur la consumator.

Proiectul reglementează agricultura susținută de comunitate (ASC). Vorbim de un parteneriat direct între un mic producător și un grup de consumatori, prin care producătorul livrează periodic produse agricole, iar consumatorii plătesc anticipat sau planificat. Nu e o schemă de subvenții, nu este un privilegiu, ci este un cadru juridic clar pentru o relație care deja există în practică, dar care astăzi funcționează insuficient reglementat.

Legea, practic, sprijină micii producători agricoli, consumatorul câștigă acces la hrana locală, proaspătă și trasabilă. Inițiativa reduce dependența de intermediari, legea încurajează agricultura locală diversificată și durabilă. Nu se elimină regulile de siguranță alimentară. Sunt prevăzute reguli împotriva abuzurilor, iar proiectul are o componentă fiscală pragmatică. Veniturile realizate se declară și se impozitează potrivit Codului fiscal.

Acum, modelul este inspirat din experiențe europene. Expunerea de motive face trimitere la modele similare din Franța, Germania, Italia, unde, acolo, aparent, se poate, unde formele de agricultură susținute de comunitate sau livrare directă sunt folosite pentru a sprijini fermele mici, lanțurile scurte și relația directă dintre producător și consumator.

Deci miza este simplă: păstrarea fermierului mic în viața economică a statului românesc. Această lege nu cere bani de la buget, cere doar ca statul să recunoască legal o relație firească, aceea dintre producătorul local și comunitatea care vrea să îl susțină.

Cred că un vot de abținere sau un vot împotriva ar fi, așa, o palmă dată direct producătorului român, și nu numai, și cetățeanului român, pentru că sunt și cetățeni europeni, și micii producători, și românii noștri, și cred că avem datoria să-i ajutăm pe toți acești oameni să rămână activi economic, să poată munci și să poată trăi demn din ceea ce produc.

De aceea, vă rog să susțineți această inițiativă legislativă.

Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Coteș:

Comisia economică, industriei, servicii, turism și antreprenariat și Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală au elaborat un raport comun.

Invit reprezentantul uneia dintre comisii pentru prezentarea raportului.

Vă rog, domnule senator.

Domnul Sebastian Cernic:

Mulțumesc mult.

În ședințele separate din 19 mai 2026, membrii Comisiei economice, industrii, servicii, turism și antreprenariat și ai Comisiei pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală au analizat propunerea legislativă, punctele de vedere exprimate și au hotărât, cu majoritate de voturi, să adopte un raport comun de respingere.

Comisia economică, industrii, servicii, turism și antreprenariat și Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală supun spre dezbateră și adoptare plenului Senatului raportul comun de respingere și propunerea legislativă.

În raport cu obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare și urmează a fi supusă votului în conformitate cu prevederile art.76 alin.(2) din Constituția României, republicată.

Potrivit prevederilor art.75 alin.(1) teza a II-a din Constituția României, republicată, și ale art.92 alin.(7) pct.1 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, Senatul este primă Cameră sesizată.

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Domnule senator Silegeanu Cătălin, vă rog.

Domnul Cătălin Silegeanu:

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

AUR propune o lege pentru țăranul român și pentru familia de la oraș care vrea să cumpere hrană locală.

România are 33% din exploatațiile agricole ale Uniunii Europene, dar peste 90% sunt gospodăriile sub 5 hectare și mai puțin de 1% din producția fermelor mici ajunge la consumator. Așa arată o țară în care omul muncește pământul, dar piața este confiscată de intermediari.

Legea AUR pune satul și orașul la aceeași masă. Țăranul primește cumpărător stabil, românul primește produs cu origine cunoscută, iar banii rămân mai aproape de gospodăria care produce. Este timpul să apărăm munca țăranului român.

Grupul AUR votează contra raportului de respingere.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Declar încheiate dezbaterile.

Inițiativa legislativă rămâne la vot final.

Punctul 11, Proiect de hotărâre referitoare la Propunerea de Decizie a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Deciziei (UE) 2015/1814 în ceea ce privește încetarea invalidării certificatelor din rezerva pentru stabilitatea pieței – COM(2026) 153 final.

Invit reprezentantul Comisiei pentru afaceri europene pentru prezentarea raportului și a proiectului de hotărâre.

Vă rog, doamna senator.

Doamna Rodica Cușnir:

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată pentru examinarea COM(2026) 153 final.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu unanimitatea membrilor prezenți, formularea unei opinii la COM(2026) 153 final.

Comisia pentru afaceri europene supune plenului Senatului spre dezbateră și adoptare proiectul de hotărâre privind adoptarea opiniei, în conformitate cu dispozițiile legale.

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Domnule senator Șipoș Eugen-Cristian, vă rog.

Domnul Eugen-Cristian Șipoș:

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Ne aflăm astăzi în fața unei propuneri europene care vine să modifice regulile pieței certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră.

Mai exact, se dorește oprirea distrugerii sau invalidării – cum numesc eu tehnic acest proces – a certificatelor din rezerva de stabilitate. Scopul declarat este acela de a lăsa mai multe certificate în rezervă, pentru a ajuta și a proteja industria europeană împotriva scumpirilor masive în viitor.

La prima vedere, putem să spunem că această măsură este una de sprijin, o plasă de siguranță pentru fabrici și uzine. Problema, stimați colegi, este: care industrie? Pentru că, din păcate, când ne uităm în România, vedem o realitate dureroasă. În timp ce alte țări europene au știut să-și apere interesele economice, noi ne-am grăbit să închidem tot.

Am fost premianții Europei la pus lacătul pe producția națională, adesea fără a pune nimic în loc. În ultimii ani, am asistat neputincioși la prăbușirea unor piloni ai economiei noastre. Ne amintim cu toții ce au însemnat Combinatul Siderurgic Galați, Complexul Energetic Oltenia, când funcționau la întreaga capacitate. Le-am închis în ritm accelerat, înainte de a avea alternative reale și sigure.

Prin urmare, această măsură de sprijin vine într-un moment în care România nu prea mai are ce industrie să protejeze. În schimb, cine profită cu adevărat de pe urma acestor mecanisme europene de stabilitate? Profită țări precum Germania, Austria, Cehia, Slovacia, Italia, Polonia, țări care au fost destul de inteligente și de ferme încât să-și protejeze industria grea, fabricile și locurile de muncă în fața valurilor de reglementări stricte.

Stimați colegi,

Sprijinul pieței carbonului este util pentru cei care mai au producție. Pentru România e doar o reamintire a faptului că am rămas în urmă, pentru că ne-am grăbit să distrugem și să închidem ce aveam, în loc să modernizăm. Trebuie să înțelegem că tranziția ecologică nu trebuie să însemne falimentul unei națiuni. Este momentul ca și Bucureștiul să înceapă să gândească la fel ca și la Viena sau la Varșovia – să punem pe primul loc locurile de muncă ale românilor și industria noastră națională.

Grupul parlamentar AUR o să se abțină pe acest proiect – nu putem gira politici care repară din mers problemele altora, în timp ce economia noastră a fost deja îngenuncheată.

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Mihai Coteș:

Doamna senator Federovici Doina, vă rog.

Doamna Doina-Elena Federovici:

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Voi veni un pic în contradicție cu antevorbitorul meu și am să vă spun că astăzi discutăm despre o propunere europeană care poate părea tehnică, dar care are efecte directe asupra costurilor suportate de cetățeni și de economia românească.

Sistemul european de comercializare a certificatelor de emisii funcționează pe un principiu pe care îl susținem. Cine poluează, plătește. Companiile care emit gaze cu efect de seră trebuie să achiziționeze certificate de carbon, iar acest mecanism contribuie la atingerea obiectivelor climatice ale Uniunii Europene. Însă, dincolo de obiectivele de mediu, avem obligația să privim și impactul economic și social al acestor politici.

Costul certificatelor de carbon se reflectă în costurile de producție ale energiei și, în final, în facturile plătite de cetățeni. Propunerea Comisiei nr.153 urmărește modificarea funcționării rezervei pentru stabilitatea pieței prin încetarea invalidării certificatelor aflate în această rezervă.

În termeni simpli, măsura urmărește să asigure o funcționare mai echilibrată a pieței și să evite apariția unor presiuni suplimentare, care pot amplifica creșterea costurilor pentru operatorii economici și pentru consumatori. Pentru România, această dezbateră nu este una teoretică.

În multe orașe, sistemele de termoficare suportă costuri importante generate de achiziția certificatelor de emisii, iar aceste costuri sunt suportate fie de economii, fie de autoritățile locale, fie, în cele din urmă, de cetățeni.

La Botoșani, de exemplu, anul trecut, societatea Modern Calor, aflată în proprietatea Consiliului Local, a fost nevoită să achiziționeze aproximativ 30 000 de certificate de carbon, cu un impact financiar de aproape 12 milioane de lei. Sunt resurse care ar putea fi direcționate către investiții, modernizarea rețelelor și îmbunătățirea serviciilor publice.

De aceea, România are interesul de a susține măsuri care contribuie la funcționarea mai predictibilă și mai echilibrată a pieței certificatelor de emisii, fără a abandona obiectivele climatice asumate la nivel european.

Tranziția verde trebuie să fie una sustenabilă nu doar din punct de vedere ecologic, ci și din punct de vedere economic și social. Protejarea mediului și protejarea nivelului de trai al cetățenilor nu sunt obiective contradictorii. Dimpotrivă, ele trebuie să meargă împreună.

Comisia pentru afaceri europene a adoptat în unanimitate acest raport, iar Grupul PSD va vota pentru această hotărâre și vă invit să o susțineți, în interesul românilor care ne-au trimis aici.

Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Domnule senator Fejér László, vă rog. *(Discuții.)*

Am încheiat dezbaterile generale asupra acestui punct al ordinii de zi și proiectul de hotărâre rămâne la vot final.

* *

Continuăm lucrările și trecem la exprimarea votului asupra inițiativelor legislative cu caracter ordinar și a documentelor europene dezbătute în ședința plenului de astăzi.

Punctul 4 – L153/2025.

Trecem la votul asupra legii și vă reamintesc că ne aflăm în faza reexaminării legii ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.93 din 4 februarie 2026.

Raportul comun al comisiilor este de respingere a legii transmise la promulgare.

Legea face parte din categoria legilor ordinare.

Senatul este primă Cameră sesizată.

Vă supun votului raportul comisiilor și respingerea legii transmise la promulgare.

Vă rog să votați.

Microfonul în sală, vă rog.

Domnul Constantin-Ciprian Iacob:

Iacob – pentru.

Domnul Dumitru Spau:

Spau – pentru.

Domnul Kovács Maté:

Kovács – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

Pentru – 98.

Legea a fost...

Și o abținere.

Legea a fost adoptată.

Punctul 5... (*Discuții.*)

Mă scuzați, legea a fost respinsă. A fost raport de respingere.

Punctul 5 – L279/2026.

Raportul comisiei este de respingere, cu amendamente respinse.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare.

Senatul este primă Cameră sesizată.

Voi supune la vot raportul de respingere.

Vă rog să votați.

Domnul Constantin-Ciprian Iacob:

Iacob – pentru.

Domnul Dumitru Spau:

Spau – pentru.

Domnul Kovács Maté:

Kovács – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

Pentru – 66, contra – 17, 10 abțineri.

Propunerea legislativă a fost respinsă.

Punctul 6 – L281/2026.

Raportul comisiei este de respingere, cu amendamente respinse.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare.

Senatul este primă Cameră sesizată.

Vă supun la vot raportul de respingere.

Vă rog să votați.

Microfonul în sală.

Domnul Constantin-Ciprian Iacob:

Iacob – pentru.

Domnul Dumitru Spau:

Spau – pentru.

Domnul Kovács Maté:

Kovács – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

Pentru – 67, contra – 16, abțineri – 10.

Propunerea legislativă a fost respinsă.

Punctul 7 – L282/2026.

Raportul comisiei este de respingere, cu amendamente respinse.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare.

Senatul este primă Cameră sesizată.

Vă supun la vot raportul de respingere.

Vă rog să votați.

Domnul Constantin-Ciprian Iacob:

Iacob – pentru.

Domnul Dumitru Spau:

Spau – pentru.

Domnul Kovács Maté:

Kovács – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

Pentru – 66, contra – 24, 5 abțineri.

Propunerea legislativă a fost respinsă.

Punctul 8 – L277/2026.

Raportul comisiei este de respingere, cu amendamente respinse.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare.

Senatul este primă Cameră sesizată.

Vă supun la vot raportul de respingere.

Vă rog să votați.

Domnul Constantin-Ciprian Iacob:

Iacob – pentru.

Domnul Dumitru Spau:

Spau – pentru.

Domnul Kovács Maté:

Kovács – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

Pentru – 76, contra – 16, două abțineri.

Propunerea legislativă a fost respinsă.

Punctul 9 – L278/2026.

Raportul suplimentar al comisiei este de respingere, cu amendamente respinse.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare.

Senatul este primă Cameră sesizată.

Vă supun la vot raportul de respingere.

Vă rog să votați.

Domnul Constantin-Ciprian Iacob:

Iacob – pentru.

Domnul Dumitru Spau:

Spau – pentru.

Domnul Kovács Maté:

Kovács – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

78 pentru, contra – 15, o abținere.

Propunerea legislativă a fost respinsă.

Punctul 10 – L301/2026.

Raportul comun al comisiilor este de respingere a propunerii legislative.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare.

Senatul este primă Cameră sesizată.

Vă supun la vot raportul de respingere.

Vă rog să votați.

Domnul Constantin-Ciprian Iacob:

Iacob – contra.

Domnul Dumitru Spau:

Spau – contra.

Domnul Kovács Maté:

Kovács – abținere.

Domnul Mihai Coteț:

Pentru – 26, contra – 59, 10 abțineri.

Vă voi supune la vot propunerea legislativă.

Vă rog să votați.

Domnul Constantin-Ciprian Iacob:

Iacob – pentru.

Domnul Dumitru Spau:

Spau – pentru.

Domnul Kovács Maté:

Kovács – abținere.

Domnul Mihai Coteț:

Pentru – 61... (*Aplauze.*) contra – 24, 11 abțineri.

Propunerea legislativă a fost admisă.

Punctul 11 – COM(2026) 153 final.

Vă rog să votați.

Domnul Constantin-Ciprian Iacob:

Iacob – abținere.

Domnul Dumitru Spau:

Spau – abținere.

Domnul Kovács Maté:

Kovács – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

Pentru – 61, contra – unul, 31 de abțineri.

Proiectul de hotărâre a fost adoptat.

Continuăm sesiunea de întrebări, interpelări, răspunsuri, declarații politice.

*

PAUZĂ

Domnul Mihai Coteț:

Doamnelor și domnilor senatori,

Declar deschisă sesiunea de întrebări, interpelări, răspunsuri și declarații politice de astăzi, 3 iunie 2026, conducerea fiind asigurată de Mihai Coteț, vicepreședinte al Senatului, asistat de doamna senator Doina-Elena Federovici și domnul senator Cristian Ghinea, secretari ai Senatului.

Conform programului aprobat, timpul alocat pentru sesiunea de întrebări, interpelări și răspunsuri este de 60 de minute, pentru declarații politice – 60 de minute, repartizat pe grupurile parlamentare potrivit ponderii acestora.

Dau cuvântul doamnei senator Federovici Doina.

Vă rog.

Doamna Doina-Elena Federovici:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Voi face o sinteză a interpelărilor de astăzi.

Stimați colegi,

La Guvernul României și la Ministerul Sănătății se află astăzi memorandumurile a două spitale din județul Botoșani – Spitalul Județean de Urgență „Mavromati” și Spitalul Municipal „Academician Leon Dănăilă” din Dorohoi. Ambele transmit același mesaj: nu mai putem funcționa în condiții legale și sigure fără să angajăm oameni. Ambele au respectat întocmai procedura prevăzută de lege. Niciuna însă nu a primit niciun răspuns.

Dimensiunea deficitului este documentată negru pe alb. Spitalul Județean de Urgență „Mavromati” – al treilea spital județean din România după numărul de paturi, primul din Moldova, deserving aproape 400 000 de locuitori – înregistrează un necesar de 51 de medici și peste 600 de asistenți medicali, infirmieri și îngrijitori, față de normativele minime de funcționare. Secții întregi lucrează la jumătate din personalul normat. La Dorohoi, situația este la fel de dramatică: un val de pensionări amenință să lase secții fără personalul minim de funcționare de la Medicină Internă și ATI la Chirurgie, Pediatrie și CPU.

Acestea nu sunt cifre dintr-un raport de audit. Sunt realitatea din saloane, din gărzii, din urgențe. Pacienții continuă să se prezinte, urgențele, însă, nu se amână. Gărzile trebuie acoperite, iar personalul existent – tot mai puțin și tot mai epuizat – duce o povară pe care niciun sistem sanitar nu o poate susține la nesfârșit.

Înțeleg nevoia de disciplină bugetară, nu contest acest principiu, direcția de reducere a cheltuielilor publice. Contestarea risipei și a supradimensionării unor structuri administrative este legitimă. Există însă o limită dincolo de care această politică nu mai este reformă, ci devine atentat la sănătatea publică. Această limită a fost depășită în momentul în care blocarea posturilor a cuprins și sistemul sanitar, fără discriminare și fără evaluarea consecințelor medicale, tratând un post de medic în ATI la fel cu un post de consilier într-o instituție administrativă supradimensionată.

Economia generată prin blocarea angajărilor în sistemul sanitar se plătește cu sănătatea pacienților. Nu este o economie reală, este o datorie transferată cetățeanului, cu o dobândă dureroasă și, de cele mai multe ori, tragică.

Mai mult decât atât, Legea nr.141/2025 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr.84/2025 au creat un cadru legal explicit pentru deblocarea posturilor în unitățile sanitare, prin memorandum aprobat în ședință de Guvern. Acest instrument există, a fost gândit tocmai pentru situații precum cele cu care se confruntă spitalele din Botoșani și, totuși, nu este aplicat. Un cadru legal creat și ignorat nu este reformă, ci este incoerență.

Prin urmare, adresez următoarele întrebări domnului ministru interimar al sănătății, Cseke Attila:

1. Care este stadiul actual al analizării memorandumurilor transmise de cele două unități sanitare din județul Botoșani și care sunt motivele concrete pentru care avizul de deblocare nu a fost emis până în prezent?

2. Există la nivelul Ministerului Sănătății o evaluare a riscului medical și juridic generat de funcționarea unităților sanitare cu personal sub norma minimă legală? Care este răspunsul în cazul unui incident medical cauzat de insuficiența de personal?

3. Prin ce mecanism concret intenționează Ministerul Sănătății să gestioneze valul de pensionări din unitățile sanitare din județele cu deficit cronic de personal, în condițiile în care recrutarea este blocată administrativ?

4. Care este termenul realist în care unitățile sanitare din județul Botoșani pot primi avizul de deblocare a posturilor solicitate și pot demara procedurile de concurs?

Domnului prim-ministru, Ilie Bolojan, îi adresez următoarele întrebări:

- Există o evaluare a impactului medical al blocării posturilor în unitățile sanitare și un prag minim de personal sub care siguranța pacienților este recunoscută ca fiind compromisă?

- Care este rațiunea pentru care mecanismul legal de deblocare a posturilor prin memorandum de Guvern, prevăzut explicit de Ordonanța de urgență nr.84, nu este aplicat? Câte memorandumuri au fost aprobate față de cele aflate în așteptare și care este termenul mediu de soluționare?

- Care este planul concret al Guvernului pentru unitățile sanitare din județele cu deficit structural de personal, precum județul Botoșani, unde actuala politică bugetară nu a creat problema, dar o agravează în mod direct?

Solicit răspuns scris.

Vă mulțumesc.

Cu deosebită considerație, senator PSD de Botoșani, Doina-Elena Federovici.

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Domnul senator Chertif.

Vă rog.

Domnul Costache Chertif:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Declarația mea politică este tot cu privire la sistemul sanitar și se intitulează: „Dreptul pacientului de a alege poate fi confiscat de Casa Națională de Asigurări de Sănătate?”.

Stimați colegi,

Casa Națională de Asigurări de Sănătate a lansat una dintre cele mai controversate și periculoase inițiative din domeniul sănătății din ultimii ani.

Sub pretextul unei reorganizări administrative și al unei pretinse eficientizări a cheltuirii fondurilor publice, propune modificări care riscă să limiteze accesul pacienților la serviciile medicale furnizate de sectorul privat și să-i împingă forțat către unitățile medicale de stat.

Problema fundamentală a acestui proiect este că nu pornește de la nevoile pacientului, ci de la o lege birocratică și statistică. Studiile și analizele realizate asupra proiectului arată clar că metodologia propusă nu măsoară timpul real de acces la tratament, nu evaluează listele de așteptare, nu urmărește continuitatea îngrijirii medicale, nu analizează experiența pacientului și nu măsoară rezultatele clinice. Cu alte cuvinte, nu măsoară exact ceea ce ar trebui să conteze într-un sistem de sănătate: dacă pacientul primește la timp tratamentul de care are nevoie.

România nu suferă de un exces de capacitate medicală. Suferă de un deficit de acces la servicii medicale. În aceste condiții, orice măsură care reduce utilizarea capacităților deja existente reprezintă o gravă eroare de politică publică.

Astăzi, sectorul privat cuprinde 60% din domeniul sănătății, furnizează majoritatea serviciilor medicale în numeroase domenii esențiale: medicina de familie, ambulatoriul de specialitate, laboratoarele de analiză, imagistică medicală și numeroase servicii paraclinice. Investițiile realizate de operatorii privați în infrastructură și tehnologie se ridică la sute de milioane de euro și contribuie decisiv la reducerea presiunii asupra sistemului public.

Limitarea accesului la această capacitate medicală nu înseamnă eficiență, înseamnă reducerea artificială a capacității efective a sistemului sanitar românesc.

Consecințele sunt previzibile: creșterea listelor de așteptare, întârzierea investigațiilor, întârzierea diagnosticului și a tratamentului. Pentru bolnavii oncologici și pentru bolnavii cardiologici și neurologici, aceste întârzieri fac diferența dintre viață și moarte. Organizațiile serviciilor furnizorilor

medicali au avertizat deja că proiectul riscă să întârzie tratamente și să reducă șansele de supraviețuire ale pacienților.

Mai grav, proiectul creează premisele unui monopol funcțional al furnizorilor publici pentru programele finanțate din contribuțiile tuturor asiguraților. Toți românii plătesc aceleași contribuții la sănătate, însă noua abordare riscă să transforme libertatea de alegere într-un privilegiu rezervat doar celor care își permit să plătească suplimentar din propriul buzunar. Acest lucru este profund injust și discriminatoriu.

Principiul corect este simplu: banii trebuie să urmeze pacientul. Dacă un serviciu medical este inclus în pachetul de bază și este necesar pentru tratarea unei afecțiuni, el trebuie decontat, indiferent dacă este furnizat într-o unitate publică sau într-una privată aflată în contract cu sistemul de asigurări.

De asemenea, dacă există fraude sau decontări nejustificate, acestea trebuie identificate și sancționate punctual. Nu este acceptabil ca milioane de pacienți și mii de furnizori onești să fie penalizați pentru eventualele abateri ale unor cazuri izolate.

În loc să construiască un sistem centrat pe pacient, Casa de Asigurări încearcă să construiască un sistem centrat pe formule administrative. Or, un sistem medical performant nu este acela care demonstrează pe hârtie că are capacitate, ci acela care demonstrează în fiecare zi că pacienții primesc rapid tratamentul de care au nevoie.

Din aceste motive, solicit retragerea imediată a proiectului și reluarea procesului de elaborare pe baza unui dialog real cu organizațiile de pacienți, profesioniștii din sănătate și furnizorii de servicii medicale.

Dreptul pacientului la sănătate înseamnă acces rapid la diagnostic, acces rapid la tratament și libertatea de a alege. Acest drept nu poate fi confiscat de nicio instituție și de niciun birocrat.

Vă mulțumesc.

Senator Costache Chertif, Circumscripția nr.26 Maramureș

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Domnul senator Ștefănașche Gheorghe.

Vă rog.

Domnul Gheorghe Ștefănașche:

Stimați colegi,

Titlul declarației mele politice este: „Galațiul nu se apără cu declarații politice”.

Ministra afacerilor externe, Oana Țoiu, a prezentat poziția fermă a României în cadrul reuniunii de urgență a Consiliului de Securitate al ONU, convocată în urma incidentului grav din noaptea de 28 spre 29 mai, când o dronă militară rusească cu încărcătură explozivă a violat spațiul aerian național și s-a prăbușit la Galați.

Este prima dată în cele șapte decenii de apartenență la Organizația Națiunilor Unite când țara noastră solicită o astfel de acțiune extraordinară, un demers care reflectă o schimbare majoră de paradigmă în gestionarea riscurilor de securitate de la frontierele Alianței Nord-Atlantice și ale Uniunii Europene.

România a transmis comunității internaționale un mesaj fără echivoc: tolerarea abuzurilor și transformarea escaladărilor rusești într-o „nouă normalitate” reprezintă un pericol sistemic pentru ordinea globală. Ministra Oana Țoiu a subliniat că recurgerea la cel mai puternic instrument al multilateralismului nu este un act de retorică, ci o obligație juridică și morală: „Este pentru prima dată în cei 70 de ani de istorie a apartenenței la ONU când România solicită o acțiune de... o reuniune de urgență a Consiliului de Securitate, cu o chestiune care ne privește în mod direct.”

Incursiunea dronei rusești de tip Geran-2 în spațiul aerian românesc nu a fost doar o simplă încălcare teritorială, ci a produs victime și pagube materiale substanțiale într-o zonă urbană intens populată. Contextul prezentat în fața partenerilor internaționali evidențiază gravitatea extremă a situației.

În contextul acestei frecvențe de creștere a incursiunilor aeriene (peste 30 de incidente documentate doar în ultimul an), discursul oficial a evidențiat indirect necesitatea vitală a unor mecanisme interne de protecție și reziliență. Protejarea celei mai lungi frontiere terestre cu războiul din cadrul UE nu mai poate fi bazată doar pe reacții post-factum.

Evenimentele din Consiliul de Securitate al ONU arată că România a trecut de la etapa protestelor la acțiuni diplomatice și tehnice de anvergură.

Galațiul nu se apără cu declarații politice și nici cu huiduieli și sforăieli patriotarde, ci prin măsuri active, guvernamentale, militare și diplomatice. Doar prin operaționalizarea programelor strategice de apărare din Programul SAFE, prin modernizarea sistemelor antiaeriene la frontieră și prin utilizarea fermă a pârgھیilor de drept internațional se poate asigura siguranța reală a cetățenilor români.

Vă mulțumesc.

Senator Gheorghe Ștefănaș, Circumscripția nr.18 Galați

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Domnul senator Ciuperceanu.

Vă rog.

Domnul Ionuț-Ciprian Ciuperceanu:

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

De 1 iunie, statul român știe să fie festiv. Știe să organizeze evenimente, să rostească mesaje frumoase, să vorbească despre copii ca despre „viitorul națiunii” și să îmbrace realitatea în culori

optimiste. Dar, dincolo de această imagine convenabilă, adevărul este mult mai dur: prea mulți copii din România cresc astăzi într-o societate care le oferă aproape totul, mai puțin lucrul cel mai important – o copilărie adevărată.

Copiii de astăzi au telefoane, aplicații, cursuri, activități, meditații, programe încărcate și o presiune constantă de a performa. Au tot mai puțin timp să se joace, să respire, să se plictisească, să se descopere și să crească firesc. În locul unei copilării echilibrate, le oferim o agendă, le oferim ecrane, grabă și așteptări tot mai mari. Iar apoi ne mirăm că avem copii obosiți, anxioși, iritabili și tot mai fragilizați emoțional. Date recente arată, de altfel, că România are tot mai puțini copii, iar adolescenții sunt aproape permanent conectați la internet și la rețele sociale, în timp ce activitățile cu adevărat formative rămân tot mai puțin prezente în viața lor.

Problema este că în România vorbim solemn despre drepturile copilului, dar în viața reală tolerăm exact contrariul lor. Spunem că vrem copii sănătoși, dar îi creștem într-un climat de presiune continuă. Spunem că vrem educație, dar acceptăm ca școala, familia și societatea să împingă copilul într-o competiție fără răgaz. Spunem că vrem dezvoltare armonioasă, dar lăsăm copilăria să fie sufocată între performanță, dependență digitală și absența timpului liber. Adevărul este simplu și incomod: nu este suficient să celebrăm copiii o zi pe an, dacă în restul anului nu suntem în stare să le protejăm echilibrul, liniștea și dreptul de a fi copii.

De aceea, eu cred că statul român trebuie să schimbe tonul și direcția. Avem nevoie de politici publice reale pentru copii, nu doar de simboluri. Avem nevoie de:

- un sistem educațional mai echilibrat, care să nu confunde performanța cu suprasolicitarea;
- programe reale de sprijin pentru sănătatea mintală a copiilor și a adolescenților;
- mai multă educație digitală și mai multă protecție în mediul online;
- sprijin real pentru părinți, nu doar transferul întregii responsabilități asupra lor;
- mai multe spații, programe și comunități în care copilul să poată trăi firesc, nu doar să fie ocupat.

Și mai avem nevoie de un lucru esențial: de onestitate. Să recunoaștem că uneori noi, adulții, furăm copilăria copiilor noștri, nu din răutate, ci din grabă, din teamă, din ambiție, din nesiguranță și din dorința de a-i pregăti pentru o lume dură. Dar tocmai de aceea trebuie să ne oprim și să ne întrebăm: nu cumva, încercând să-i pregătim pentru viitor, le distrugem prezentul? Iar dacă vrem să fim sinceri, atunci aceasta este adevărata provocare a României de astăzi: nu doar să creștem copii educați și adaptați, ci să creștem copii întregi sufletește. Copii care să știe nu doar să performeze, ci și să trăiască. Copii care să nu fie doar protejați în discursuri, ci și în viața de zi cu zi.

De Ziua Copilului, cred că cel mai important lucru pe care îl putem spune este acesta: să nu le mai răpim copiilor copilăria, în timp ce pretindem că îi sărbătorim.

Ciprian Ciuperceanu, Circumscripția nr.36 Teleorman

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Invit la microfon pe doamna senator Barcari.

Vă rog.

Se pregătește domnul senator Anghel.

Doamna Dorina Barcari:

Mulțumesc, domnule președinte.

Domnule președinte și stimați colegi parlamentari,

Mă adresez astăzi dumneavoastră pentru a vorbi despre una dintre cele mai importante teme pentru viitorul României: echilibrul dintre viața profesională și viața de familie.

Poate că pentru unii acest subiect pare unul tehnic, asociat unor politici de resurse umane sau unor reglementări privind piața muncii. În realitate, discutăm despre însăși capacitatea națiunii române de a se menține vie, de a-și păstra copiii acasă, de a-și apăra valorile și de a-și asigura continuitatea.

În ultimii 35 de ani, milioane de români au fost obligați să aleagă între familie și supraviețuire economică. Au fost obligați să plece în străinătate pentru a putea asigura un trai decent celor rămași acasă. Au fost obligați să accepte programe de lucru tot mai solicitante, să petreacă mai mult timp la serviciu și mai puțin timp alături de copii, părinți și bunici.

Astăzi, când vorbim despre echilibrul dintre muncă și familie, trebuie să avem curajul să spunem adevărul: pentru foarte mulți români acest echilibru nici măcar nu există. Există părinți care pleacă de acasă înainte ca cei mici să se trezească și se întorc după ce copiii au adormit. Există familii care se văd cu adevărat doar în weekend. Există sute de mii de copii care au crescut fără unul dintre părinți sau chiar fără ambii, pentru că aceștia au fost nevoiți să muncească în alte țări. Există tineri care-și doresc o familie, dar amână această decizie din cauza nesiguranței economice, a prețurilor tot mai mari și a lipsei perspectivelor.

România se confruntă cu un declin demografic fără precedent. În fiecare an se nasc tot mai puțini copii. Sate întregi îmbătrânesc și se depopulează. Comunități care odinioară erau pline de viață se sting încet, iar statul pare incapabil să înțeleagă gravitatea fenomenului.

Nu putem discuta despre securitate națională doar în termeni militari. O națiune care-și pierde populația, își pierde tinerii și care nu reușește să creeze condiții pentru întemeierea și dezvoltarea familiilor se confruntă cu o amenințare la fel de gravă precum orice pericol extern. De aceea, consider că familia trebuie să redevină centrul politicilor publice ale statului român.

Ani la rând am auzit despre strategii, planuri și reforme. S-au cheltuit miliarde de lei, s-au creat agenții și structuri administrative, însă problemele reale ale familiilor au rămas nerezolvate. Români

nu au nevoie de noi birocratii. Au nevoie de timp pentru familie, de venituri decente și de siguranța că își pot crește copiii în propria țară. Trebuie să înțelegem că primul drept al unui copil nu este să primească explicații despre statistici economice, ci să-și aibă părinții aproape.

Din păcate, modelul economic promovat în ultimele decenii a transformat omul într-o simplă resursă de producție. Productivitatea a devenit mai importantă decât familia. Indicatorii economici au fost considerați mai importanți decât bunăstarea comunităților. Profitul a fost pus deasupra interesului național. Respectul și grija administrării venitului național rezultat din bogățiile naturale care să contribuie la bunăstarea cetățenilor țării, practic, nu există și nu face parte din interesul celor care au puterea să decidă în favoarea țării. Noi credem că lucrurile trebuie privite exact invers. Economia trebuie să servească familia, nu familia să fie sacrificată în numele economiei.

În acest sens, România trebuie să respecte munca cetățenilor săi și, mai ales, plata muncii în respectul cerințelor constituționale pentru asigurarea traiului decent, să încurajeze programele flexibile de lucru pentru părinți, munca la distanță acolo unde este posibil și adaptarea programului de lucru la nevoile reale ale familiilor. Trebuie să susținem dezvoltarea creșelor și grădinițelor, în special în comunitățile unde părinții se confruntă cu dificultăți majore în găsirea unor servicii de îngrijire accesibile. De asemenea, este necesară o analiză serioasă a impactului fiscal asupra familiilor cu copii.

Statul nu poate pretinde că sprijină familia, în timp ce aceasta suportă costuri tot mai mari pentru educație, sănătate, locuință și întreținere. În multe state europene, politicile familiale reprezintă o investiție strategică. În România, prea des ele sunt tratate ca o cheltuială bugetară. Această mentalitate trebuie schimbată. Fiecare copil care se naște și crește în România reprezintă o investiție în viitorul țării. Fiecare familie care rămâne unită reprezintă un câștig pentru societate. Fiecare tânăr care decide să-și construiască viitorul aici contribuie la dezvoltarea națiunii noastre.

În același timp, trebuie să acordăm o atenție specială familiilor din mediul rural. Pentru milioane de români, accesul la servicii publice de calitate este încă o problemă. Lipsa infrastructurii, lipsa locurilor de muncă bine plătite și lipsa oportunităților determină tot mai mulți tineri să plece din comunitățile în care s-au născut. Nu putem vorbi despre politici pentru familie fără să vorbim despre dezvoltarea satului românesc. Nu putem vorbi despre copii fără să vorbim despre școli. Nu putem vorbi despre părinți fără să vorbim despre locuri de muncă și salarii decente.

Mai există un aspect pe care nu avem voie să-l ignorăm: criza timpului. Tehnologia ar fi trebuit să ne ofere mai mult timp pentru familie. În schimb, foarte mulți oameni sunt permanent conectați la obligațiile profesionale. Munca nu mai rămâne la serviciu. Ea intră în casele oamenilor, în timpul liber și în viața de familie. Avem nevoie de o dezbatere serioasă despre protejarea timpului petrecut cu familia și despre dreptul fiecărui român de a avea o viață personală demnă.

Stimați colegi,

Familia nu este o temă ideologică. Familia este temelia pe care s-a construit poporul român de-a lungul secolelor. Ea rezistă războaielor, dictaturilor, crizelor economice și transformărilor sociale. Astăzi însă, familia românească este pusă la încercare de insecuritate economică, de migrație, de depopulare și de indiferența unei clase politice care prea des vorbește despre cetățeni, fără să-i asculte.

Dacă vrem cu adevărat să construim o Românie puternică, trebuie să începem prin a construi familii puternice. Dacă vrem să combatem declinul demografic, trebuie să oferim tinerilor motive să rămână aici și să întemeieze familii aici. Dacă vrem să avem un viitor, trebuie să punem familia în centrul tuturor politicilor publice.

Aceasta nu este doar obligație politică. Este o datorie față de generațiile care au construit această țară și față de generațiile care vor veni după noi. Pentru că viitorul României nu se decide doar în instituții, în statistici sau în rapoarte economice.

Viitorul României se decide în fiecare familie românească.

Vă mulțumesc.

Senator Barcari, Circumscripția nr.8 Brașov, Partidul AUR

Domnul Mihai Coteț:

Domnul senator Anghel Răzvan-Paul.

Vă rog.

Și se pregătește doamna senator Păucean-Fernandes Luminița.

Domnul Razvan-Paul Anghel:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Titlul declarației politice de astăzi: „În timp ce la ONU s-a vorbit despre securitatea României, în țară unii caută să protejeze agresorul”.

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Există momente în care o țară trebuie să vorbească răspicat. Să spună adevărul pe nume. Să nu se ascundă în spatele ambiguităților.

Un astfel de moment a fost cel de săptămâna trecută, când o dronă rusească a lovit un bloc din Galați. O mamă și copilul ei au fost răniți. Zeci de oameni au fost evacuați. Proprietăți întregi au fost distruse.

Pentru prima dată în cei 70 de ani de apartenență la Organizația Națiunilor Unite, România a solicitat convocarea de urgență a Consiliului de Securitate al ONU pentru o problemă care ne privește direct. A fost un succes diplomatic major reușit de ministra Oana Țoiu și echipa Ministerului de Externe.

Este cel mai grav incident produs pe teritoriul României de la începutul războiului declanșat de Federația Rusă împotriva Ucrainei.

Aseară, în fața întregii comunități internaționale, ministra afacerilor externe, Oana Țoiu, a prezentat faptele. România a spus clar că responsabilitatea aparține Federației Ruse. A prezentat concluziile analizelor militare și ale raportului tehnic. Drona este de tip Geran-2, de origine rusă. Fără dubii. Fără interpretări. Fără teorii conspiraționiste.

În timp ce statul român aduce dovezi în fața Consiliului de Securitate al ONU, la noi acasă au apărut din nou vocile care încearcă să relativizeze adevărul. Am văzut comentatori care pun sub semnul întrebării originea dronei. Am văzut propagarea unor teorii absurde. Am văzut oameni care încearcă să transforme agresorul în victimă și victima în agresor. Am văzut oameni care, atunci când statul lor a fost atacat, au preferat să huiduie președintele și autoritățile.

În loc să condamne agresorul, preferă să atace statul român. Și avem exemple chiar aici, în această sală. Aceiași politicieni care au votat împotriva legii care permite Armatei Române să intervină, împotriva dronelor care intră ilegal în spațiul nostru aerian sunt astăzi primii care cer explicații și postează indignați pe Facebook. Votează împotriva instrumentelor de apărare și apoi se plâng că statul nu este suficient de puternic. Sabotează soluțiile și apoi exploatează politic consecințele.

România nu are nevoie de astfel de jocuri. Așa cum granițele noastre trebuie apărate, tot așa trebuie apărat și adevărul. Pentru că vor exista întotdeauna cei care încearcă să îl deformeze. Și pentru că propaganda nu vine doar cu minciuni. Vine și cu îndoială, cu confuzii și cu încercarea de a-i face pe oameni să nu mai știe ce să creadă.

România a ales să nu tacă. A ales să folosească toate instrumentele diplomatice pe care le are la dispoziție. A ales să spună lumii întregi ceea ce s-a întâmplat în Galați. Și a ales să apere adevărul.

Pentru că o țară care nu își apără adevărul riscă să nu-și mai poată apăra nici securitatea.

Vă mulțumesc.

Senator Răzvan-Paul Anghel, Circumscripția nr.2 Arad

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Doamna senator Păucean-Fernandes Luminița, vă rog.

Doamna Luminița Păucean-Fernandes:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Am o întrebare adresată domnului ministru Cseke Attila-Zoltan, ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, cu obiectul întrebării: „Încălcare flagrantă a normativelor tehnice în construcții și posibilă risipă sau deturnare a fondurilor publice în comuna Bârghiș, județul Sibiu”.

Stimate domnule ministru,

La cabinetul parlamentar mi-a fost semnalat faptul că în perioada preelectorală 2023 – 2024, în cele șase sate ale comunei Bârghiș din județul Sibiu au fost asfaltate foarte multe străzi în condiții neregulamentare, covorul asfaltic punându-se direct pe pământ, peste iarbă, noroi, astăzi acestea fiind aproape impracticabile. Străzile nu au fundație, nu au șanțuri de scurgere, fapt ce a dus la o degradare imediată. În unele locuri, iarba iese pur și simplu prin asfalt, dovedind clar că s-au încălcat toate normativele de construcție. În urma verificărilor din teren, am constatat că cele semnalate se adevăresc.

Având în vedere cele expuse mai sus, vă solicit, stimate domnule ministru, răspunsuri clare la următoarele două întrebări:

1. În ce măsură veți declara un control asupra modului în care au fost făcute investițiile publice – proiectul de asfaltare din comuna Bârghiș, județul Sibiu, în perioada 2023 – 2024?

2. Care a fost sursa de finanțare a investițiilor publice – proiectul de asfaltare 2023 – 2024, dacă a fost PNDL, „Anghel Saligny”, AFIR sau bugetul local?

Solicite răspuns în scris.

Vă mulțumesc.

Dacă-mi permiteți să dau curs și declarației politice.

Domnul Mihai Coteț:

Vă rog.

Doamna Luminița Păucean-Fernandes:

Titlul declarației politice: „Bâlbâielile de la Cotroceni lasă România fără Guvern, pradă inechităților salariale”.

Stimați colegi,

Dragi români,

Asistăm de peste o lună la un spectacol revoltător al iresponsabilității politice la cel mai înalt nivel, un adevărat teatru al absurdului, regizat direct de la Palatul Cotroceni.

Din cauza nehotărârii cronice și a bâlbâielilor politice interminabile ale președintelui Nicușor Dan, România se află astăzi într-un blocaj instituțional periculos și fără precedent. Un număr istoric de 281 de parlamentari au votat pentru demiterea Guvernului Bolojan, prin moțiune de cenzură. Cu toate acestea, țara noastră este în continuare complet lipsită de un Executiv legitim, cu puteri depline. În loc să acționeze ferm, în spiritul Constituției și al interesului național, președintele alege să ignore primul partid din preferințele românilor, refuză asumarea unei decizii clare și prelungește cu cinism o criză politică, economică și socială profundă.

Pentru că nu avem un Guvern funcțional, ci doar un cabinet demis și lipsit de inițiativă legislativă, s-a ajuns în situația dramatică în care categorii socioprofesionale esențiale vor fi forțate să recurgă la proteste masive. Un val uriaș de nemulțumire a cuprins țara: medicii și profesorii ies în stradă, iar grefierii își suspendă activitatea. Toate acestea din cauza unei propuneri aberante și profund inechitabile de reformă a salarizării unitare, promovată pe ascuns de o coaliție muribundă. Cum poți să impui o nouă Lege a salarizării prin metode heuristice, apelând la un Executiv demis, care, conform art.110 alin.(4) din Constituție, „îndeplinește numai actele necesare pentru administrarea treburilor publice” și nu mai are în acest caz drept de inițiativă legislativă. Această grabă suspectă, justificată fals prin iminența pierderii banilor din PNRR pentru a ascunde șase ani de lene și incompetență, reprezintă o sfidare directă la adresa partenerilor sociali și a textului constituțional.

Sub paravanul acestei așa-zise reforme se ascund inechități strigătoare la cer. Proiectul propus nu face altceva decât să ofere mai multe avantaje privilegiaților sistemului, în timp ce veniturile angajaților de rând riscă să scadă. Este o anomalie revoltătoare ca un profesor cu studii superioare de lungă durată sau un comisar să fie plasați mai jos în ierarhia salarială decât un instrumentist de filarmonică. Mai grav, infirmierele și asistenții medicali sunt aruncați cu dispreț la baza piramidei, fiind condamnați, practic, la salariul minim pe economie.

Absurdul atinge apogeul prin art.9 alin.(3) din acest proiect, care delegă stabilirea valorii de referință anuală printr-o simplă hotărâre de guvern, și nu prin lege. Asta înseamnă că Legea salarizării devine o simplă butaforie. Un Executiv provizoriu va decide anual, în mod arbitrar și din pix, câți bani primește fiecare categorie profesională, anulând orice predictibilitate.

Alianța pentru Unirea Românilor a demonstrat maturitate și și-a asumat deschis guvernarea încă de la consultările formale. Solicităm ferm președintelui să pună capăt blocajului și bâlbâielilor sterile. Dacă actuala majoritate toxică formată din PSD, PNL, USR și UDMR refuză cu obstinație orice reformă administrativă reală, se opune reducerii posturilor de șefi și comasării agențiilor inutile, singura cale legitimă de salvare rămâne întoarcerea la popor, prin alegeri anticipate, libere și corecte.

Românii au nevoie de stabilitate, de salarii echitabile și de lideri responsabili, nu de jocuri de culise care aruncă țara în haos.

Vă mulțumesc.

Cu deosebită considerație pentru poporul român, Luminița Păucean-Fernandes, Circumscripția electorală nr.34 Sibiu.

Domnul Mihai Cotet:

Mulțumesc.

Domnul senator Negru.

Vă rog.

Domnul Corneliu Negru:

Mulțumesc.

Declarație politică: „Galațiul a plătit prețul incompetenței politice. O dronă militară a lovit un bloc, iar liderii «proeuropeni» se prefac surprinși”.

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Prăbușirea unei drone militare peste un bloc de locuințe din Galați nu este doar un accident. Este un rechizitoriu devastator la adresa unei clase politice care a preferat să investească în propagandă, războaie politice și împărțirea puterii, în loc să se ocupe de una dintre obligațiile fundamentale ale statului: protejarea propriilor cetățeni.

De ani de zile, România este vecina unui război de proporții. De ani de zile, drone, rachete și fragmente de muniții cad în apropierea granițelor țării. De ani de zile, specialiștii avertizează că amenințările se schimbă și că apărarea trebuie adaptată noilor realități. Și, totuși, în 2026, o dronă militară ajunge să lovească un bloc locuit de oameni nevinovați.

Iar acum, aceiași politicieni care au tratat securitatea națională cu o nepăsare revoltătoare apar în fața camerelor de filmat și vorbesc despre „gravitatea situației”. Gravitatea situației trebuia înțeleasă înainte ca un bloc să fie lovit, nu după.

De când a ajuns la Cotroceni, Nicușor Dan a cultivat imaginea unui președinte responsabil, preocupat de marile dosare ale țării. Realitatea este însă că România se confruntă cu un incident de securitate extrem de grav, iar cetățenii au toate motivele să se întrebe ce s-a făcut concret pentru a preveni un asemenea scenariu. Rolul unui președinte nu este doar să constate pericolele după ce acestea produc pagube, victime. Rolul său este să folosească toate pârghiile instituționale pentru ca asemenea incidente să fie prevenite.

În schimb, românii au văzut o administrație preocupată mai degrabă de jocuri politice și de menținerea unei formule de guvernare care și-a demonstrat limitele. Ani la rând, o parte a presei și a comentatorilor politici au încercat să-l transforme pe Ilie Bolojan într-un simbol al eficienței administrative. Însă propaganda nu poate ascunde realitatea.

Dacă România era atât de bine pregătită pe cât ni s-a spus, atunci cum a fost posibil ca o dronă militară să ajungă să lovească un bloc de locuințe? Unde sunt investițiile strategice despre care s-a vorbit atât de mult? Unde sunt rezultatele concrete ale tuturor discursurilor despre modernizarea statului? Unde este siguranța pe care cetățenii ar trebui să o simtă într-o țară membră NATO, aflată la granița unui conflict major?

Faptele sunt încăpățâdate. Iar faptele arată că, în ciuda tuturor discursurilor triumfaliste, România s-a trezit nepregătită în fața unei amenințări despre care se știa de ani de zile. Un lucru foarte grav este faptul că această situație nu poate fi pusă exclusiv în cărucia unui singur lider. Este rezultatul unui mod de guvernare practicat de fosta coaliție care a condus țara.

PSD, PNL, USR și UDMR ne-au tot spus că sunt singurele forțe politice capabile să garanteze stabilitatea și securitatea României. Au cerut voturi în numele responsabilității. Au cerut sacrificii în numele interesului național. Au cerut încredere în numele competenței.

Astăzi, după ce o dronă militară a lovit un bloc din Galați, toate aceste sloganuri au rămas goale de conținut. Pentru cetățeanul care și-a văzut locuința distrusă, pentru familiile evacuate și pentru oamenii care au trăit momente de panică, discursul despre valorile europene și stabilitate politică nu tratează răni, nu repară geamurile sparte, nu sting incendiile și nu oferă siguranță.

Poate cel mai revoltător aspect este tendința unor lideri și comentatori de a trata aceste incidente ca pe niște evenimente inevitabile. Nu, nu este normal ca drone militare să se prăbușească peste blocuri din România. Nu este normal ca cetățenii să afle de la știri că au devenit ținte colaterale ale unui conflict aflat la câteva sute de kilometri distanță. Nu este normal ca autoritățile să vină mereu cu explicații după ce pericolul s-a produs. Această cultură a scuzelor permanente este exact ceea ce a permis acumularea vulnerabilităților care au făcut posibil incidentul din Galați.

Indiferent de explicațiile tehnice care vor fi prezentate, indiferent de comunicatele oficiale și de conferințele de presă, un fapt rămâne imposibil de contestat – o dronă militară a lovit un bloc de locuințe din România. Acesta este un eșec major al statului, iar responsabilitatea politică aparține celor care au condus țara și care au preferat să transforme politica într-un război permanent pentru funcții, influență și imagine publică.

În timp ce Nicușor Dan, Ilie Bolojan și fosta coaliție PSD – PNL – USR – UDMR se certau pe cine e mai corupt, mai reformist sau mai proeuropean, cetățenii României descopereau că locuințele lor pot deveni câmp de impact pentru drone militare. Această atitudine de iresponsabilitate și de neputință politică constituie încă un motiv pentru care se impune demararea procedurilor de suspendare din funcția de președinte al României a lui Nicușor Dan.

Galațiul reprezintă un avertisment dur, dar este și dovada că, dincolo de discursurile grandioase despre responsabilitate și siguranță, clasa politică a eșuat într-una din cele mai importante misiuni ale sale: protejarea propriilor cetățeni. Acest incident deosebit de grav dovedește încă o dată că securitatea țării noastre trebuie să fie construită în primul rând aici, în România, nu delegată integral la Bruxelles.

România mai presus de toate!

Vă mulțumesc.

Senator Corneliu Negru, Grupul parlamentar AUR, Circumscripția electorală nr.41 Vrancea

Domnul Mihai Coteș:

Domnul senator Dîrlău.

Vă rog.

Domnul Andrei-Emil Dîrlău:

Interpelarea de azi e adresată domnului Radu Miruță, ministrul interimar al apărării naționale.

Sunt senator AUR Andrei Dîrlău, Circumscripția nr.1 Alba.

Obiectul interpelării: „România plătește, Rheinmetall nu livrează”

Săptămâna trecută, Polonia și România au semnat contracte de apărare finanțate prin SAFE. Polonia a semnat contracte cu propria industrie de apărare, România, în schimb, a semnat cu un singur furnizor, Rheinmetall, și a respins unicul proiect fabricat în țară, transportorul blindat Piranha 5, produs la Uzina Mecanică București, transportor amfibiu, în timp ce cel de la Rheinmetall nu va fi amfibiu.

Trădarea României de către Guvernul interimar Bolojan legată de utilizarea fondurilor SAFE e cunoscută. Aduc în atenția dumneavoastră alt contract, semnat cu Rheinmetall în decembrie 2023, pentru modernizarea tunurilor antiaeriene ale Armatei Române, cu radar integrat, incluzând și parte de logistică, instruire și mentenanță pe termen lung și mediu.

Pentru modernizarea celor patru sisteme s-a prevăzut, prin contract, achitarea a 328 milioane euro către firma Rheinmetall. Plata s-a efectuat integral. Termenul de livrare pentru primele două sisteme era de doi ani, deci decembrie 2025.

Sistemele erau exact tipul de armament care ar fi putut opri dronele care vin de pe teritoriul ucrainean în România. Livrarea lor la timp ar fi oprit accidentul de la Galați.

Întrebări:

1. Care e motivul invocat de compania germană Rheinmetall pentru care nu a respectat termenul contractual de livrare a sistemelor?

2. Ce sancțiuni ați aplicat, domnule ministru, companiei Rheinmetall pentru nerespectarea contractului, ținând cont că România este în vecinătatea Ucrainei, aflată în conflict militar?

3. Considerați Ministerul Apărării responsabil de accidentul petrecut la Galați, ținând cont că sistemele ce trebuiau modernizate de Rheinmetall nu au fost livrate la timp?

4. Nu credeți că Ministerul Apărării trebuie să plătească pagubele materiale produse la Galați și cheltuielile de îngrijiri medicale pentru victime?

5. Nu cumva sistemele au fost totuși livrate la timp de Rheinmetall, dar au ajuns în Ucraina?

Solicite răspuns scris în 15 zile.

Senator Andrei Dîrlău, membru al Comisiei de politică externă și al Comisiei pentru afaceri europene

A doua interpelare – adresată domnului Ilie Bolojan, prim-ministru interimar, ministru interimar al energiei.

Senator AUR Andrei Dîrlău, Circumscripția nr.1 Alba.

Obiectul interpelării: „Mai e statul român proprietar Nuclearelectrica?”

Societatea Națională Nuclearelectrica a convocat AGA ordinară pe 22 mai anul curent. Din lipsă de cvorum, cauzată de lipsa reprezentantului Ministerului Energiei (autoritate tutelară), a avut loc a doua convocare pe 28 mai. Nici de astă dată Ministerul Energiei n-a trimis un reprezentant.

Conform actului constitutiv al SNN, AGA ordinară poate decide privind ordinea de zi a primei adunări convocate, indiferent de numărul de acționari prezenți, cu votul majorității lor.

Ministrul energiei are 82% din capitalul companiei de stat SNN, operator al centralei nucleare de la Cernavodă, cu proiecte de investiții majore ca re tehnologizarea Reactorului 1, construirea Unităților 3 și 4 la Cernavodă și SMR-urile de la Doicești.

AGA s-a convocat pentru a aproba dividendele și bugetul companiei pe 2026.

Prin absența reprezentantului Ministerului Energiei, cei 46 de acționari, cumulând 10,8% din capital și drepturi de vot, au aprobat acordarea de dividende (50% din profitul distribuibil) și bugetul de venituri pe 2026.

Întrebări:

1. Pentru ce motiv Ministerul Energiei, pe care îl gestionați ca ministru interimar, nu a trimis un reprezentant la ședința AGA a SNN – Societatea Nuclearelectrica?

2. În condițiile în care Nuclearelectrica are în derulare re tehnologizarea Reactorului 1, construirea Unităților 3 și 4, SMR-urile de la Doicești – în plus, Reactorul 2 e oprit din motive de avarie –, nu considerați că această societate producătoare de energie electrică curată este, aparent, una marginală, neimportantă pentru economia românească și securitatea sistemului energetic românesc?

Solicite răspuns scris în 15 zile.

Senator Andrei Dîrlău, Circumscripția nr.1 Alba

Mulțumesc foarte mult.

Domnul Mihai Coteș:

Domnul senator Silegeanu Cătălin.

Vă rog.

Domnul Cătălin Silegeanu:

Mulțumesc, domnule președinte.

Declarația politică: „Funcția trece, tricolorul rămâne”.

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Gândiți-vă sincer. Chiar ne merităm locul aici? Merităm să vorbim la tribună în numele țării? După o viață de istovire, bunicii se socotesc la ultimul bănuț. Părinții se îndatorează ca să-și trimită copiii la facultate, în căutarea unui viitor mai drept, dar viitorul pleacă peste granițe, lângă străini care știu să prețuiască munca. Copiii primesc lunar o alocație cât mâncarea unui câine de companie. În școli cade tencuiala, prin sate se moare cu zile, spitale întregi miros a neputință și lipsuri, iar noi ezităm la vot, amânăm guverne, clătinăm decizii externe, privim istoria cu șovăială, parcă țara ar mai avea vreme să rabde la nesfârșit lașitatea îmbrăcată în prudență.

S-a murit cu sânge tânăr, nevinovat, pentru răsturnarea unui regim care strivea oameni și conștiințe. Oare sacrificiul acela a deschis drum unei tagme de parveniți cu cravate, abili în fraze și sterpi în caracter, care s-au deprins să mănânce prin saloane scumpe și au uitat de sărmanii care împart pâinea cu lacrimi? Ne etalăm garderoba, defilăm ca oameni de stat, purtăm funcția ca pe o coroană, deși mandatul nostru rupe de la gura poporului care ne plătește. Pășim pe holuri cu nasul ridicat, salutăm ceremonios, zâmbim pentru camere, însă înăuntru suntem goi de rușine, de datorie și de onoare.

Oare pentru asta ne-au trimis oamenii aici? Pentru costume de lux, mașini de protocol, mese alese, orgolii, răfuielei, aranjamente, fuga de răspundere și discursuri frumoase peste vieți zdrobite? Nu, dragi colegi. Suntem chemați să slujim, nu să stăpânim. Să ne gândim bine cum vrem să fim amintiți peste 20 de ani. Ca oameni demni care au făcut ceva pentru țară sau ca alți trântori care au mai consumat niște resurse? Nu uitați, funcția trece, tricolorul rămâne. Să ne gândim bine ce facem cu încrederea celor care încă rabdă și iubesc țara.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Domnul senator Fodoca Liviu.

Vă rog.

Domnul Liviu-Iulian Fodoca:

Mulțumesc, domnule președinte.

Titlul declarației mele: „Să vă fie rușine că transformați munca românilor în bani pentru privilegiile voastre!”

Se încearcă din nou împachetarea unei noi Legi a salarizării unitare, inițiată din zona guvernamentală și susținută de un ministru al muncii provenit din PSD, sub promisiunea „echității” și a „ordinii”. În realitate, asistăm la același tipar: un stat care cere mai mulți bani de la români, fără să-și reducă risipa și fără reforme reale.

Nu poți cere românilor să finanțeze un aparat public supradimensionat, în timp ce refuzi să elimini instituții inutile, funcții artificiale și rețele de sinecuri politice. Nu poți vorbi despre

responsabilitate bugetară când administrația a devenit un spațiu al privilegiilor. Românii nu trăiesc din rapoarte. Ei trăiesc din salarii erodate de inflație, din pensii insuficiente și prețuri care cresc constant, în timp ce statul cere din ce în ce mai mult.

Există o diferență clară între cei care țin statul în viață și aparatul care îi împovărează.

Medici, profesori, polițiști din teren, jandarmi, asistenți sociali, pompieri și funcționari, aceștia lucrează direct pentru cetățeni și ar trebui respectați și susținuți, nu confundați cu un aparat birocratic supradimensionat.

În schimb, avem un sistem administrativ extins, cu structuri suprapuse și funcții de conducere multiple, unde creșterile salariale sunt adesea deconectate de performanță și de realitatea din teren.

Parlamentul României rămâne un exemplu de supradimensionare instituțională, cu un număr ridicat de parlamentari raportat la populație, fără ca acest lucru să fie însoțit de eficiență sau de încrederea cetățenilor. În loc de reformă, s-a preferat menținerea structurii și creșterea indicatorilor de salarizare. Și atunci apare o întrebare firească: oare indicele de salarizare al parlamentarilor de ce a crescut? Chiar era nevoie?

De aceea, înainte de orice Lege a salarizării, România are nevoie de o reformă reală a statului: reducerea aparatului bugetar, eliminarea privilegiilor, evaluare de performanță și desființarea structurilor inutile. Altfel, nu construim un stat modern. Construim un stat mai scump, mai greoi și mai rupt de realitate, iar nota de plată, ca întotdeauna, va fi plătită de oamenii care muncesc.

Așadar, încă o dată, în numele românilor, vă spun: să vă fie rușine pentru că ați transformat statul român într-un sistem al privilegiilor, al funcțiilor umflate și al inechităților asumate, în timp ce românii plătesc consecințele prin taxe mai mari, prețuri mai mari și viața tot mai grea!

Românii trebuie să se trezească odată și să nu mai livreze asemenea politicieni.

Cu prețuire, senator Liviu Fodoca, ales în Circumscripția nr.33 Sălaj.

Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Stimați colegi,

Dau citire listei senatorilor care au depus întrebări și interpelări în scris:

- Orban Carmen, Carp Ionel, Chertif Costache, Silegeanu Cătălin, Păucean-Fernandes Luminița, Pauliuc Nicoleta, Răcuci Claudiu, Cușnir Rodica, Aldea Valentina-Mariana.

Interpelări:

- Mărginean Lucian, Federovici Doina-Elena, Lavric Sorin, Dîrlău Andrei, Silegeanu Cătălin, Păucean-Fernandes Luminița, Șipoș Eugen-Cristian, Iacob Constantin-Ciprian, Cușnir Rodica, Onea Olga, Aldea Valentina.

De asemenea, dau citire listei senatorilor care au depus declarații politice în scris:

- Dunca Marius-Alexandru, Orban Carmen, Daniela Mihai, Blaga Vasile, Răcuci Claudiu-Vasile, Marian Călin-Petru, Bodea Marius, Rus Vasile-Ciprian, Cușnir Rodica, Sava Clement, Onea Olga și Aldea Valentina.

Declar închisă sesiunea de întrebări, interpelări și declarații politice de astăzi.

Mulțumesc.

O zi ușoară!

Ședința s-a încheiat la ora 13.29.